

S prvega zasedanja skupščine ZP

V tovarni Telekomunikacij v Ljubljani se je minulo sredo zbrali na prvem zasedanju novoizvoljene skupščine delegati 56 TOZD združene Iskre.

Zasedanje je pričel Jože Kočevar, predsednik DS ZP minule mandatne dobe in predlagal 15 točk obsegajoč dnevni red, ki so ga navzoči sprejeli brez pripomb (dnevni red je bil v celoti objavljen v 7. številki našega glasila, na prvi strani).

o delu organov upravljanja. Vendar se je pri tem že nekoliko zataknilo. Delegat Iskra Commerce Janez Gale je predlagal nekatere spremembe oz. boljše dopolnila k predlaganemu poslovniku, drugi so poudarjali, da poslovnik niso prejeli oz. da so ga dobili tik pred zasedanjem in ga torej niso mogli podrobneje proučiti.

V razpravo je posegel v.d. generalnega direktorja ZP Jože Hujs in pojasnil, da ta poslovnik ni nek bistven akt

mestnika Petra Kavčiča še predsednik ZK Marjan Vrabec, predsednik sindikalne konference Jože Čebela, predsednik ZZB Franc Križnar in predsednik mladine Miloš Pavlica.

Na temelju samoupravnega sporazuma členov 156 in 178 je bil sprejet tudi 22-članski kolegijski poslovodni organ — bivši poslovni odbor.

Pri 11. točki dnevnega reda je skupščina formalno potrdila Jožeta Hujsa za vršilca dolžnosti generalnega

Slovenija je dobila novo ustavo. Ta najpomembnejši dokument naše republike je rezultat večletnega temeljitega proučevanja in iskanja, kako ustrezno preoblikovati dosedanje družbene odnose v smeri nadaljnjega razvoja in poglobljanja socialističnega smoupravljanja. Premik, ki smo ga dosegli z oblikovanjem in ki ga bomo še dosegli z uresničevanjem te ustave, je odločilnega pomena za popolno uveljavitev samoupravnih socialističnih odnosov na vseh področjih družbenega življenja. Ustava opredeljuje bistvo samoupravnega družbenoekonomskega odnosa, v katerega stopa delavec, ki dela v združenem delu s sredstvi v družbeni lastnini kot delavecovo neodtujljivo pravico, da zadovolji svoje osebne in družbene potrebe in da svobodno ter enakopravno odloča o pogojih in rezultatih svojega dela. Skladno s tem ustava gradi zaokrožen sistem družbenoekonomskih odnosov in družbenopolitične ureditve.

Nova ustava kar najpopolneje izraža stališča in predloge, ki so prevladovali tako v javni razpravi, kot v ustavnih komisiji in ki so dobili tudi vso podporo predsedstva in izvršnega odbora republiške konference SZDL. V novi slovenski ustavi je bolj kot kdaj koli doslej zaokrožena in temeljiteje opredeljena pot do tega, da bo delavec v resnici odločilno posegel v sklepanje o lastnem delu in delovnih razmerah in uspehih svojega dela. In to ne sam, pač pa skupaj z delovnimi tovariši — v združenem delu. Odločal pa ne bo le na svojem delovnem mestu, ali samo v tovarni, pač pa povsod tam, kjer so prisotni sadovi njegovega dela. Tako lahko rečemo, da postaja odločanje in razpolaganje z delom in sadovi dela

ustavno zavarovana pravica in dolžnost delavcev v združenem delu.

Toda glavno delo je šele pred nami. Ustavo moramo uresničiti, saj bomo lahko šele takrat želi sadove. Veliko delo za uresničevanje ustavnih načel in določb, ki poteka že od sprejema ustavnih dopolnil, je pred nami vsemi, predvsem pa pred vsemi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi ter skupščinami družbenopolitičnih skupnosti in njihovimi organi ter družbenopolitičnimi organizacijami.

Usklajen in sklenjen sistem družbenoekonomskih odnosov in družbenopolitične ureditve v načelu ne trpi odstopanj, na katerem koli področju družbenega življenja. Temeljna ustavna načela so podlaga in smer za delovanje vseh in vsakogar. Vendar pa to ne pomeni, da je možno vse določbe nove ustave čez noč uresničiti in da bo uresničevanje potekalo brez zastojev in odporov. To bo dolgotrajna in odgovorna naloga vseh subjektivnih sil in celotnega delavskega razreda Jugoslavije.

Naj še omenim, da je republiška skupščina sprejela tudi vrsto zakonov, ki omogočajo praktično uporabo nove ustave. Gre za volitve delegacij in delegiranje v skupščine družbenopolitičnih skupnosti, gre za določitev okolišev in števila delegatskih mest po dejavnosti za zbor združenega dela slovenske skupščine, sprejeli so zakon o evidenci volilne pravice, o volitvah in odpoklicu člana predsedstva SFR Jugoslavije iz naše republike, za tem zakon o volitvah in odpoklicu delegatov za zbor republik ter pokrajin zvezne skupščine, pa tudi o predsedstvu Socialistične republike Slovenije.

Lado Drožič

Delegati poslušajo poročila

Po izvolitvi začasnega delovnega predsedstva, raznih poročil in ugotovitvi sklepčnosti, je predsednik sindikalne konference Jože Čebela obrložil predlog sindikalne konference in drugih družbeno političnih organizacij ZP glede kandidata za predsednika skupščine in njegovega namestnika. Na njegov predlog so delegati z javnim glasovanjem izvolili Vladimira Logarja, bivšega generalnega direktorja ZP Iskra za predsednika in Petra Kavčiča za njegovega namestnika ter za stalnega sekretarja skupščine Boga Mohorja.

Od tod naprej je skupščino že vodil novoizvoljeni Vladimír Logar. Najprej se je zahvalil za izkazano zaupanje, nato pa obrazložil poslovnik

podjetja, ampak le nekak hišni red za delo skupščine, zato ga ne kaže obremenjevati s podrobnostmi, zakaj pa posamezni delegati TOZD niso pravočasno prejeli predloga poslovnika je treba urediti doma, na sedežih TOZD. Skupščina je nato sprejela predlagani poslovnik in nato prešla k naslednjim točkam dnevnega reda.

Na predlog sindikalne konference in družbeno političnih organizacij ZP je skupščina izvolila kolegijske izvršilne organe, predsednike in njihove namestnike (podrobni seznam izvoljenih objavljamo posebej).

Podobno je skupščina sprejela tudi sestavo predsedstva skupščine. Sestavljajo jo poleg predsednika skupščine Vladimira Logarja in njegovega na-

direktorja ZP ter drugih vodilnih delavcev ZP, med drugim tudi v. d. direktorja interne banke našega podjetja.

V naslednji točki so obvestili delegate TOZD da bo v marcu ali aprilu potekal seminar za člane skupščine v katerem se bodo seznanili s tolmačenji ustave in drugo problematiko, ki zadeva poslovanje podjetja.

V 14. točki je komentator Ančik poudaril pomembnost vpisa in prenos uporabne pravice zemljišč na nove koristnike TOZD. Ponekod so ta prenos že opravili, drugod pa še ne.

Ob koncu zasedanja je glavni urednik glasila Iskra Igor Slavec še tolmačil uskladitev predpisov o delovanju glasila z novimi zakonskimi predpisi (gradivo o tem je že objavilo glasilo). Predsednik sindikalne konference Jože Čebela je pristavil, da bodo združene politične organizacije na naslednjem zasedanju skupščine predlagale člane za svet in uredniški odbor. M. K.

Ne smemo odlašati

z odločitvijo o izgradnji počitniškega centra Iskre v Pineti pri Novigradu

Nobenega dvoma ni, da tako številni delovni kolektiv, kot je danes Iskrin, več kot nujno potrebuje lastne počitniške zmogljivosti, večje kot jih imamo. Torej — počitniški center Iskre v Pineti pri Novigradu naj ne bo utopija, pač pa stvar, v katero bomo zagrizli z vso vnemo, predvsem pa čimprej. Tudi zanimanje, ki raste v naših delavcih iz dneva v dan, naj bo vzpodbuda za čimprejšnje odločitev, kajti vsako zavlačevanje in odlašanje zmanjšuje in odmika možnosti, da ga bomo res kdaj imeli.

Delavski sveti temeljnih organizacij združenega dela ZP Iskra bi se morali že v začetku februarja odločiti za, ali proti izgradnji počitniškega centra v Pineti. Spričo pomembnih dogajanj v organizacijah, je bilo časovno res nekoliko težko dogovoriti se tudi za takšno odločitev, kot je predvidena izgradnja počitniškega centra, zato je bil rok za odločitev DS TOZD podaljšan do konca februarja.

In kakšen je v tem pogledu rezultat danes? Definitivno se je doslej za izgradnjo izjavilo 5 delovnih organizacij, medtem ko se nadaljnje štiri priključujejo po sklepu, ki je veljal že za

prejšnjo možnost — za izgradnjo centra v Dajli, ki pa se je izkazala kot neustrezna. Tako je doslej 9 naših organizacij, ki zajemajo 65 % zaposlenih v ZP, že izrazilo svojo odločitev za izgradnjo počitniškega centra v Pineti.

V še nekaterih organizacijah, po dosedanjih informacijah, so stališča pozitivna do izgradnje centra, vendar uradnih odločitev doslej še ni bilo in tako kaže, da je torej velika večina organizacij za izgradnjo. Ne samo, da je odveč nadaljnje zavlačevanje odločitev povsod tam, kjer se svoje besede o tem niso izrekli, pač pa grozi tudi nevarnost, da bi utegnili izgubiti priložnost v Pineti. Za ustrezne parcele je namreč vedno manj možnosti in konkretno za to, na kateri naj bi zrasel naš počitniški center, ima občinska skupščina v Novigradu že zdaj nekaj drugih interesentov, ki bi se radi takoj lotili izgradnje svojih počitniških zmogljivosti.

Skrajni čas torej je, da se za, ali proti izgradnji našega centra, izrečejo še preostale TOZD, oz. delovne organizacije čimprej, najkasneje pa do 15. t. m.

Po otvoritvi novega obrata semiške tovarne v Črnomlju so si številni gostje z zanimanjem ogledali proizvodnjo styrofoleksnih kondenzatorjev, ki so jo morali razširiti glede na potrebe tržišča.

Odločitev žena v tovarni Elektronika v Horjulu

Namesto za darila za Onkološki inštitut

Vsako leto, ko praznujemo DAN ŽENA v naši tovarni, ženam čestitamo in jih v okviru finančnih možnosti sindikalne organizacije tudi obdarujemo. Za letošnji praznik žena je sindikat namenil 6.000.- din, da se s tem pripravi manjša zakuska ali kupi praktična darila. Žene so se temu odpovedale ter odločile, da denar nakažejo na račun sklada za izgradnjo Onkološkega inštituta v Ljubljani.

Odločitev žena kaže, da se ne strinjajo s tem, da se s proslavo in darili problem žene-delavke „likvidira“ enkrat letno. Problem, ki tare naše zaposlene tovarišice, posebej pa še žene matere z otroci, je tako tehten družbeni problem, da ga je treba imeti v planu celo leto paralelno z ostalimi problemi družbe. Žena delavka je še vedno preveč obremenjena, zato nikakor ni prav, da se ji za nadomestilo „podarja“ le dan žena, pač pa naj bi bilo praznovanje vedno znova vzpodbuda družbi, da si še bolj prizadeva pri reševanju problemov s področja otroškega varstva, zdravstva in drugih problemov, ki neposredno zadevajo žene.

— G. B. —

ISKRA—ELEKTROMECHANIKA, KRANJ

Volitve v organe upravljanja

Visoka udeležba na volitvah, malo neveljavnih glasovnic, tehtna izbira kandidatov.

Dne 22. februarja so bile v Elektromehaniki volitve v organe upravljanja, to je za svete enot združenega dela,

delavske svete temeljnih organizacij združenega dela, delavski svet podjetja in skupščino ZP.

Organizirati volitve za skoraj 7.000 volilcev, ki volijo na treh volilnih listah, ni lahko. Vse priznanje gre zaradi tega volilnim odborom, ki so do pozne noči seštevali glasove in pravočasno opravili svojo nalogo.

Značilnost letošnjih volitev je dobra udeležba, saj je na volišče prišlo preko 90 % volilcev. Pri tem niso upoštevani tisti, ki so že dalj časa v bolniškem staležu. Prav tako je bilo letos izredno malo neveljavnih glasovnic, mnogo manj kot prejšnja leta. Z neveljavnimi glasovnicami volilci običajno izražajo svoje nezadovoljstvo, takih pojavov pa letos ni bilo.

Volilci so morali na treh oziroma štirih kandidatnih listah izbrati kandidate in pričakovali smo, da bodo izpadli predvsem kandidati z zadnjih mest. Vendar ni bilo tako, volilci so izločevali tudi kandidate s prvih mest, to pomeni, da so volilci pretehtali svoje odločitve in izvolili kandidate, ki jim najbolj zaupajo.

Volitve so pomemben izraz uveljavljanja samoupravnih pravic delavcev in sedaj so prvič izbrani člani za nov delegatski sistem.

N. Pavlin

O zaposlovanju in kadrovski politiki

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije je na seji 4/2-1974 obravnaval problematiko zaposlovanja v SR Sloveniji kot integralnem delu tekoče in dolgoročne družbenoekonomske politike. Pri oblikovanju sklepov je republiški svet upošteval zaposlenost, zaposlovanje in kadrovsko politiko kot enakovreden faktor gospodarskega in socialnega razvoja pri reševanju tekočih družbenoekonomskih problemov.

Za uresničitev temeljnih ciljev politike zaposlenosti in zaposlovanja, ki so zapisani v družbenem planu razvoja SR Slovenije v letih 1971-1975, v resoluciji o dolgoročnem razvoju SR Slovenije, v resoluciji o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1974, v resoluciji o osnovah kadrovske politike ter v drugih dokumentih, ki obravnavajo kadrovsko politiko, so potrebni po mnenju republiškega sveta v naslednjem obdobju predvsem ukrepi za:

- preprečevanje nadaljnjega zniževanja stopnje gospodarske rasti in trajno pospeševanje dinamičnega gospodarskega gibanja;
- zagotavljanje visoke in stabilne stopnje rasti družbenega proizvoda, ki naj ob hitrejšem uvajanju sodobne tehnike, tehnologije in organizacije dela omogoči hitrejšo rast produktivnosti dela;
- tako usmerjanje investicij po obsegu in strukturi, ki bo omogočalo skladni regionalni družbenoekonomski razvoj SR Slovenije;
- spreminjanje strukture proizvodnje na podlagi izbire in usmerjanja nadaljnega razvoja v tiste panoge in področja, ki bi odpravljala strukturalna neskladja ter zagotavljala gospodarsko ekspanzijo in visoko stopnjo akumulativnosti; izgradnjo take strukture dela, ki bo omogočala kar najbolj racionalno vključevanje človeškega faktorja ter znatno večji delež intelektualnega in produktivnejšega dela kot ga imamo danes;
- smotno in produktivno zaposlovanje zaposlenih in iskalcev zaposlitve;
- dosledno upoštevanje demografskih determinant sprejetega modela družbenoekonomskega razvoja, v katerem so ekonomski kriteriji sicer podlaga, toda socialne komponente povsem enakovreden družbeno-razvojni dejavnik;
- usklajevanje sistema izobraževanja in bodočih kadrovskih potreb skladno z načrtom razvoja vzgoje in izobraževanja v SR Sloveniji do leta 1975;
- kar najbolj racionalno koriščenje strokovnih kadrov, čemur naj med drugim prispeva tudi odpiranje širših možnosti za ustrezno profesionalno gibljivost, kar pa je pogojeno z večjim vlaganjem sredstev v razvojno in raziskovalno delo in permanentno usposabljanje strokovnih kadrov;
- konkretno opredelitev migracijske politike na področju medrepubliškega zaposlovanja ter začasnega zaposlovanja v tujino; odstranitev ovir, ki preprečujejo večjo prostorsko gibljivost delovne sile znotraj meja SR Slovenije, pri čemer mora biti v ospredju ustrezna stanovanjska politika in politika osebnih dohodkov in davkov;
- razvijanje ustreznih metod kratko in dolgoročnega kadrovskega načrtovanja, ki bo v okviru samoupravnega planiranja gospodarskega in družbenega razvoja zagotavljalo doseganje ciljev v politiki zaposlovanja, še posebej strukturalno in regionalno usklajevanje med ponudbo in povpraševanjem na področju dela;
- zagotavljanje takega povpraševanja na področju dela, ki bo v slabše razvitih območjih, ki gospodarsko zaostajajo optimalno zadovoljevalo potrebe prebivalstva za zaposlovanje in prožila pozitivne socialno ekonomske in inovacijske procese v slovenskem prostoru ter sistemsko urediti zaposlovanje in socialno varnost za primer začasne nezaposlenosti tako, da bo omogočeno hitrejšo zaposlovanje, hkrati pa tudi pokrivanje potreb OZD po kadrih in zagotavljanje socialno varnost.

Da bi prispeval svoj del za uresničitev skupno dogovorjenih ciljev in nalog, sprejema republiški svet naslednje sklepe:

1. Republiški svet ZSS bo skupaj z

drugimi dejavniki v republiki analiziral mikro in makro vzroke in posledice, ki nastajajo zaradi ekstenzivnega zaposlovanja. Sindikati na vseh ravneh od osnovne organizacije do republiških odborov morajo v prvem polletju 1974 analizirati stanja na področju zaposlovanja in inicirati programe za spremembo stanja.

2. Sindikati na vseh ravneh bodo vztrajali na doslednem uresničevanju ustavnih določil v odločanju OZD o vseh zadevah družbene reprodukcije. V zvezi s tem bodo zlasti zahtevali, da bodo vsi načrti za razširjanje zmogljivosti in odpiranje novih delovnih mest vključevali tudi načrte potreb po kadrih. Še posebej bodo vztrajali, da se delavcem, ki prihajajo na delo od drugod, zagotovijo osnovni življenjski in kulturni pogoji (stanovanje, prehrana, izobraževanje, kultura ipd.) kot so vsaj približno normalno zagotovljeni v gradbeništvu.
3. Zavzeli se bomo za tako strukturo investicij, ki bodo zahtevale visoko produktivno delo, dajale visoke rezultate in vključevale večjo stopnjo znanja. V okviru obstoječe zaposlenosti pa bomo stopnjo produktivnosti povezovali z vzroki za nizke osebne prejemke zaposlenih in terjali od organizatorjev proizvodnih procesov in strokovnih služb smotno in racionalno organizacijo dela.
4. Delo na dograjevanju samoupravnih sporazumov naj zagotovi take odnose, ki bodo vzpodbujali kreativno delo vse večjega števila zaposlenih. S tega vidika bi bilo treba oceniti obstoječe instrumente delitve osebnih dohodkov v samoupravnih sporazumih zlasti v sistemih interne delitve kot tudi instrumente tekoče ekonomske politike.
5. V sindikatih in v drugih organih je bilo že večkrat sklenjeno, da je v

organizacijah združenega dela treba smatrati kadrovsko-socialno področje kot enakopravni faktor. Ugotavljamo, da ta naloga še ni uresničena, čeprav je to obveza organizacij združenega dela in občinskih dejavnikov, ki izhajajo iz družbenega dogovora o kadrovski politiki.

6. Osnovne organizacije sindikatov naj v organizacijah združenega dela zahtevajo, da se oceni doseženo sistemizacijo delovnih mest ter da se v njih realno opredelijo zahteve glede izobrazbe, funkcionalne usposobljenosti, delovnih izkušenj ter posebnih psihofizičnih zahtev za posamezna delovna mesta.
7. Republiški odbori posameznih sindikatov morajo v sodelovanju z GZ in republiško izobraževalno skupnostjo pospešiti delo pri ustanavljanju izobraževalnih skupnosti za posamezne panoge. Te skupnosti bodo morale čim prej na podlagi dolgoročnih potreb po kadrih izdelati predloge za izpolnitev vzgojno izobraževalnega sistema, uskladiti vsebino, oblike in obseg izobraževanja posameznih profilov kadrov z bodočimi kadrovskimi potrebami ter tehnološkimi in družbenim razvojem.
8. Ob ugotovitvi, da v SR Sloveniji primanjkuje kadrov in da je stopnja zaposlenosti invalidnih oseb nezadovoljiva, se morajo osnovne organizacije sindikatov bolj neposredno angažirati, da se v organizacijah združenega dela ustvari taki delovni pogoji, da bo mogoče zaposliti invalide in da bodo dosegali čim večje ekonomske in delovne učinke. Sindikati bodo spodbujali delo pri rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Ob dnevu invalida morajo sindikati na vseh ravneh obravnavati stanje na področju zaposlovanja invalidov.
9. Republiški svet ZSS je sprejel predlog družbenega dogovora o nalogah pri oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v predloženem besedilu in za podpisnika pooblastil podpredsednico RS ZSS tovarišico Ivanko Vrhovčak.

RS ZSS

Bliža se VII. kongres ZKS

Le še slab mesec nas loči do začetka 7. kongresa ZK Slovenije. Razumljivo je, da postajajo zato zdaj vsebinske priprave na kongres vse bolj poglobljene, obsežne in ustvarjalne.

7. kongres je normalno nadaljevanje poti, ki se je začela z 21. sejo predsedstva ZK Jugoslavije, s pismom tovariša Tita in 29. sejo CK ZK Slovenije. Po vseh teh akcijah so bili sprejeti akcijski programi na vseh ravneh.

Smisel nalog slovenskih komunistov je v tem, da komunisti ne bi imeli neke moči absolutnega odločanja, temveč bi z avtoriteto svoje idejne in akcijske usmerjenosti ustvarjalno vplivali na nadaljni razvoj samoupravne socialistične družbe. Kot vemo sta pri tem bistvena razredna usmeritev in resnično odločanje delavcev. Seveda to ne pomeni samo nujnosti, da uresničimo globalno usmeritev ZK, smisel vsebinske in organizacijske reorganizacije ZK je v tem, da s svojimi člani in organizacijami resnično poseže v vse pore gospodarskega in političnega življenja. To pa pomeni, da mora biti Zveza komunistov organizirana v sleherni TOZD, v krajevnih skupnostih, v najrazličnejših samoupravnih skupnostih ter da morajo člani ZK ustvarjalno sodelovati v družbenopolitičnih organizacijah, še posebej v SZDL oz. v sindikatih in da mora vsak član ZK resnično živeti in delovati kot komunist. Ob tem pa je tudi nujno, da vsak komunist posveča še posebno pozornost idejno-političnemu izobraževanju in usposabljanju, saj je to osnova, na kateri lahko gradi svoje delovanje v praksi. ZK bo lahko uresničila svojo avantgardno in vodilno vlogo v družbi samo tako, da bo dokazovala in potrjevala svoje bistvo vsak dan in v slehernem okolju.

Prav zato se 7. kongres srečuje s tremi bistvenimi dokumenti: z resolucijo, ki bo morda razdeljena na več ožjih in akcijsko usmerjenih, s statutom, ki se prilagaja sodobni vlogi ZK v družbi in na tej osnovi tudi usmerja notranje partijsko življenje, ter s poročilom o delu slovenskih komunistov po 6. kongresu. To poročilo je nekakšna bilanca prehojene poti med kongresoma. Vsi ti dokumenti doživljajo dopolnitve v javni razpravi in na tej osnovi naj bi jih kot sklepne sprejel 7. kongres ZK Slovenije.

Seveda je slovenski kongres tesno povezan z 10. kongresom ZK Jugoslavije. Idejnopolitična stališča so namreč enotna, gre pa za jasno usmeritev o tistih podrobnostih, ki so značilne za ZK Slovenije in slovensko družbo.

Lado Drobež

ŠE ENKRAT: ABC ŠTIPENDIST

Pod tem naslovom nam je kolega z elektro fakultete v prejšnji št. „Iskre“ dokazal, da lestvice Pravidnika o štipendijah niso stimulative za naše štipendiste na tej fakulteti. Vendar nam je povedal tudi to, da so štipendisti Iskre v poprečju boljši od svojih kolegov, ki štipendije ne prejemajo. Torej štipendija učinkuje stimulative, ne glede na razrede in na progresijo med lestvicami. Lestvice le dajo možnost, da se štipendist glede svojih sposobnosti in karakterja študija opredeli, naredi načrt, da bo do določenega roka opravil vse izpite. Vendar te možnosti štipendisti na Fakulteti za elektrotehniko nimajo, ker z 2. letnikom naprej zaradi obilice izpitolov vseh ne morejo opraviti in tako ne morejo doseči višje lestvice.

Pri iskanju rešitve smo pred problemom posebne vrste. Iz članka se je dalo razumeti, da je študij na Fakulteti za elektrotehniko težji, kot na katerikoli drugi, ter, da študij traja dlje (6,8). Vendar tej fakulteti zaradi tega posebnega statusa družba ni priznala. Vprašanje je, kako bi našim štipendistom priznali posebni položaj. Najbolj ugodno bi bilo za vas, kolege iz FZE, če bi vam, glede na zahtevnost študija, povečali štipendije ter bi vam jo dajali

ne pet, temveč sedem let. Toda s tem bi tudi diplomantom te fakultete, elektroinženirjem morali priznati poseben, višji status v družbi, večje osebne dohodke in druge statusne prednosti. Tako bi na primer diploma elektro-fakultete morala ustrezati magistraturi kake druge fakultete, zato pa bi na področju priznanja poklice in nazivov prišlo do zmede ter nezadovoljstva.

Lestvice stimulirajo sposobnost in izredno prizadevnost, če pa za študente elektrofakultete lestvice ne morejo veljati, potem se tam stimulira nekaj drugega, morda tudi nevede.

Tembolj nam je boleče to vprašanje, ker je med vsemi fakultetami tam največ štipendistov, ki se čutijo prizadeti, še več, prepričani so, da smo krivični. To pa je le ena plat medalje.

Če bi bili na primer fakulteta in študentje pripravljene sanirati težki študijski zaostanek tako, da bi uvedli počitniški semester za ažuriranje izpitolov, bi se statistika o doseganju lestvic precej spremenila. V tem primeru bi imeli tudi osnovo za vrednotenje ustreznosti, ali neustreznosti stimulacije po lestvicah, tako pa lestvicam zdaj nimamo kaj očitati.

J. Konc

RAZPIS

Center za družbeno izobraževanje pri republiškem svetu ZSS in republiški konferenci ZMS ter sektor za kadrovsko politiko republiškega sveta ZSS razpisujeta

2. dvomesečni tečaj za usposabljanje vodilnih članov sindikalnih, mladinskih in samoupravnih organov temeljnih organizacij združenega dela in drugih delovnih skupnosti oziroma tistih, ki so predvideni za zasedbo vodilnih funkcij v samoupravnih organih družbenopolitičnih organizacij TOZD.

Tečaj bo potekal v strnjeni obliki, z delom prične 25. marca letos v motelu Jasnica pri Kočevju.

Pogoji za sprejem v tečaj so:

- kandidat mora biti aktiven družbenopolitičen delavec (v sindikatu, zvezi mladine ali zvezi komunistov oz. aktiven član kakega samoupravnega organa), ki kaže interes za trajnejše družbenopolitično delovanje;
 - kandidat naj ne bo starejši kot 35 let;
 - primerno je, da ima izobrazbo poklicne šole ali kvalifikacijo;
 - po svojem delovnem mestu naj izhaja iz neposredne proizvodnje oziroma iz neposredne dejavnosti določene družbene službe
 - med kandidati naj bodo enakopravno zastopane ženske in mladina
- Prijave za tečaj zbirajo občinski sveti zveze sindikatov, ki razpolagajo tako z dispozicijo programa tečaja kot z obrazci za prijavo pa tudi z navodili glede kritja stroškov tečaja.

PISMA BRALCEV

TOV. UREDNIK!

sklicujem se na obvestilo uredništva v 5. številki letošnje „Iskre“ — Osnutek temeljne zasnovne časopisa.

Najprej ugotovitev, da je glasilo vsebinsko in oblikovno veliko boljše kot leto dni nazaj. Zdi pa se mi premalo angažirano, posebej še, ker pretendira na naziv politično-informativnega dnevnika. Bojim se, da bo premalo angažirano tudi v bodoče, iz preostega razloga, ker je pač „glasilo delovnega kolektiva“ in kot tako obvezno — nevtravno.

Za doseganje dejanske angažiranosti (če je uredništvu resnično do tega) bo potrebno najbrže stopiti iz kolektivne nevtralnosti ter glasilo staviti pod patronat sindikata, kot organizacije, ki je nujno angažirana (če ji je resni-

no do tega). V nasprotnem primeru bo glasilo še naprej „režimsko“, pa najsi se še tako otepa tega samoupravnosti nič kaj lepo zvenečega atributa.

Toliko kot prispevek bralca, ki želi dati nasvet k še boljši temeljni družbeno-politični zasnovi tednika, ki je dejansko glasilo samoupravne skupnosti kakih 60 do 70 tisočev ljudi, katerih eksistenca je tako ali drugače povezana z Iskro.

Dalje me zanima, kako stoji stvar z internim obveščanjem po delovnih enotah, oz. TOZD Iskre, ki imajo najbrž precejšnjo samoupravno in uredniško avtonomijo. V določenem oziru je to čisto prav in v redu. V imenu angažiranosti pa bi bilo zanimivo ugotavljati, kakšni so samoupravni in družbeno-politični profili teh informativnih publikacij.

Predlagam, da uredništvo v eni od naslednjih števil objavilo naslove in druge redakcijske karakteristike teh internih publikacij ter morebitno oceno njihove samoupravne in družbeno-politične angažiranosti.

Lep pozdrav!

Mirko Ljubič

Iskra Commerce

ISKRA — TOVARNA ORODIJ

v ZP Iskra — Kranj Ljubljana, Stegne 15

Komisija delavskega sveta za razpis vodilnih delovnih mest na podlagi 72. in 141. člena statuta tovarne vabi k sodelovanju in ponovno

— razpisuje

vodilno delovno mesto

vodje komercialnega sektorja

Poleg splošnih pogojev se za zasedbo razpisanega delovnega mesta zahtevajo naslednji posebni pogoji:

Da ima končano visoko, višjo ali srednjo izobrazbo strojne ali ekonomske smeri in nad 5, 7 ali 10 let delovnih izkušenj na odgovornih delovnih mestih v stroki.

Da kandidat aktivno obvlada en tuj jezik — prednost ima nemščina.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev pošljite v 15 dneh od dneva objave na naslov: Iskra — Tovarna orodij, Ljubljana, Stegne 15, Splošnemu sektorju z oznako „za razpisno komisijo“.

Pomanjkanje delovne sile

PREDLOG ZA IMENOVANJE VODILNIH DELAVCEV – POMANJKANJE DELOVNE SILE OGROŽA BOLJŠE POSLOVANJE – PREMALO IZKORIŠČEN DELOVNI ČAS

Poslovni odbor je sprejel predlog odbora za kadrovske zadeve o imenovanju vodilnih delavcev in ga predlaga delavskim svetom temeljnih organizacij združenega dela v dokončno potrditev.

Predlog za imenovanje, ki bi veljalo s 1. 3. 1974 za mandatno dobo 4 let, je naslednji:

1. za pomočnika direktorja za področje telekomunikacij Aleksander Mihev, dipl. el. inž.
2. za pomočnika direktorja za področje električnih ročnih orodij Anton Poštuvan, dipl. el. inž.
3. za svetovaleca glavnega direktorja Danilo Dolgan, dipl. str. inž.
4. za direktorja tovarne električnih ročnih orodij Anton Kaštivnik, str. inž.
5. za direktorja tovarne števec Viktor Kosec, dipl. elektrotehnik
6. za direktorja tovarne TEA Jože Teran, dipl. str. inž.
7. za direktorja tovarne ATC Marjan Kristan, dipl. oec.
8. za direktorja tovarne mehanizmov Damijan Hafner, str. inž.
9. za direktorja tovarne stikal Peter Kobal, dipl. str. inž.
10. za direktorja tovarne „Vega“ Lovro Močnik, inž. kem. tehnologije
11. za direktorja enote družbenega standarda Oto Pičulin, visokokv. delavec
12. za direktorja tehnološkega področja Peter Mihelič, str. inž.
13. za direktorja proizvodnega področja Alojz Grčar, dipl. str. inž.
14. za direktorja investicijskega področja Štefan Sušnik, dipl. str. inž.
15. za direktorja razvojnega področja Ivan Fink, dipl. el. inž.
16. za direktorja ekonomskega finančnega področja Slavko Fatur, ekonomist
17. za direktorja kadrovskega področja Ivan Cvar, višji upravni delavec
18. za direktorja organizacijskega področja Jakob Vehovec, inž. org. dela
19. za direktorja področja kvalitete Franc Pogačnik, dipl. str. inž.
20. za šefa obrata orodjarne Emil Sekne, dipl. str. inž.
21. za šefa obrata merilnih naprav Rudi Zorko, dipl. el. inž.
22. za šefa obrata skupne produkcije delov Jože Zmrzlikar, dipl. inž. metalurgije

23. za šefa obrata vzdrževanja Jože Jerala, dipl. str. inž.

24. za šefa proizvodnega obrata tel. el. Anton Pene, dipl. elektrotehnik.

V nadaljevanju se je poslovni odbor obravnaval predlog gospodarskega plana podjetja za leto 1974 in menil, da je za uspešno izpolnitev postavljenih nalog treba z vsoto resnostjo rešiti nekaj problemov. Na prvem mestu se pojavlja vprašanje pomanjkanja delovne sile. V ta namen je nujno potrebno, da se določen del proizvodnje prenese na območja, kjer je še dovolj delavcev. Prav tako je treba takoj angažirati čim več kooperantov, ki bi lahko pomagali pri uresničevanju proizvodnih nalog.

Poslovni odbor je ugotovil, da delovni čas v podjetju ni polno izkoriščen. Vzrok za to je preveč privatnih in službenih izhodov, čakanja, bolezenskega dopusta itd. Da bi se to stanje izboljšalo je poslovni odbor zadolžil glavnega direktorja, da v roku enega meseca predloži poslovnemu odboru predloge ustreznih ukrepov. Poslovni odbor je apeliral na delavske svete temeljnih organizacij združenega dela, da obravnavajo tako gospodarski plan podjetja, kot tudi gospodarske plane posameznih TOZD, ki bodo izdelani v marcu, zlasti glede uspešnosti poslovanja posamezne temeljne

organizacije združenega dela. PO je tudi zadolžil področje ekonomike in financ, da do obravnavanja zaključnega računa za leto 1973 izdela podrobno analizo koriščenja sredstev sklada skupne porabe.

Poslovni odbor je sprejel na znanje poročilo o doseženi proizvodnji in izvozu v januarju. V januarju je bila pod planom samo tovarna ATC in to predvsem zato, ker ni bil realiziran uvoz delov. Prizadevanja kažejo, da bo tovarna v februarju izpolnila svoj plan. Če bodo dobavljeni uvozni deli, bo pokrit tudi januarski zaostanek.

PO je sprejel na znanje tudi analizo zaloga gotovih izdelkov na skladišču IC (domači trg) in na skladišču 79 (izvoz) in ugotovil, da stanje zaloga ni zaskrbljujoče.

Potrjena je bila tudi pogodba o najetju kredita iz sredstev znanstveno raziskovalnega sklada za izdelavo metode planiranja telefonskih omrežij, študijo o procesnih računalnikih za telefonijo in opremo za kontrolo elektronskih števec električne energije. Za prvi dve nalogi s 3-letnim odplačilnim rokom, za tretjo nalogo s 5-letnim odplačilnim rokom; obrestna mera je 3 %.

Poslovni odbor je tudi odobril, da prevzame Elektromehanika pokroviteljstvo nad VII. srečanjem jugoslovanskih novinarjev – smučarjev, ki je bilo že od 26. feb. do 2. marca v Kranju in na Krvavcu.

ISKRA – ELEKTROMECHANIKA, KRANJ

Volitve so pred nami

Minilo je obdobje dveh let, obdobje, ki je sicer kratko, a vendar polno dogodkov in sprememb.

Zivo mi je v spominu volilna konferenca ZM Elektromehanike pred dvema leti. Ne bi našteval kaj vse se je med tem časom zgodilo. Preveč bi bilo tega. Mladi v tovarni smo se morali boriti z večnimi težavami fluktuacije kadrov, neresnostjo nekaterih. Uspelo pa nam je, da smo odpravili nesoglasja med člani predsedstva, tako da je sedaj predsedstvo majhen kompakten kolektiv, voljan in sposoben narediti marsikaj. Lahko rečemo, da je bilo storjeno marsikaj, vsem težavam navkljub.

Pred vrati ZM Elektromehanike je redna letna konferenca, ki je še posebej pomembna zato, ker je obnem

tudi volilna in ker bo le-ta volila le predsednika in oba sekretarja, ne več celega predsedstva tovarniške konference kot do sedaj. Člane oz. delegate v predsedstvo po novem delegirajo TOZD, kar je v smislu delegatskega sistema in tudi mnogo bolj pravilno, kajti Elektromehanika je postala tako velika, da je nemogoče, da bi vsak vsakogar poznal. Zato le ljudje neposredno iz TOZD vedo, kakšen je človek, ki bo zastopal v predsedstvu njihovo ime.

Sredi drugega tedna se bomo odločili za novo vodstvo. Upam, da smo imeli srečno roko pri izbiri ljudi, ki bodo vodili ZM v Elektromehaniki naslednji dve leti v nove in zahtevne akcije.

J. Perko

dela na avtomatizirano proizvodnjo. Izdelava predstavlja posebno tehnologijo in postopke dela, ki terjajo natančnost. Tudi tukaj se je pokazalo, da lahko dosežemo veliko proizvodnjo in majhen izmet samo s strojno izdelavo. Uspehi pa bazirajo na dejstvu, da so proizvodne (mehanizirane in avtomatizirane) stroje izdelali sami.

Seznani smo nas z nekaterimi odličnimi rešitvami v konstrukciji strojev za nanašanje srebrne barve, spajkanje kontaktov in tiskanje oznak kondenzatorjev.

Ves čas ogleda je bil z nami tudi direktor, ki ni skoparil s podatki, da bi si lahko čim bolj predstavljali celoten kolektiv. Seznani smo nas tudi s težavami.

S.G.

Ekskurzija Kluba štipendistov

Izredno uspela ekskurzija, ki jo je priredil Klub štipendistov ZP Iskra s sodelovanjem Referata za štipendije, je seznanila štipendiste z delovnimi organizacijami v Mokronogu, Novem mestu in Žužemberku.

To je prva ekskurzija po dolgoletnem premoru. Veljalo je mnenje, da študente in dijake ne zanima proizvodnja in problemi široke dejavnosti ZP ISKRA. Že prva ekskurzija, ki se je udeležilo 50 štipendistov različnih šol in fakultet, to zanika. Odlična udeležba in zadovoljstvo nas opozarja, da so podobni izleti zaželeni in potrebni.

Klub štipendistov se je tokrat izkazal z izredno organizacijo. Zahvala gre prizadevnosti Ludvika Dejaka in pomoči Petra Pusta ter Jožeta Konca.

Naše zanimanje je kot prvo veljalo tovarni elektrolitskih kondenzatorjev v Mokronogu. Kolektiv šteje 80 delavcev. Ob ogledu delovnih prostorov smo se seznanili s postopkom izdelave. Seznanili smo se s težavami, ki jih imajo v vsakodnevnem delu. Seznanili so nas z nujnostjo rekonstrukcije, ki naj bi bila izvedena v najkrajšem času. Elektrolitski kondenzatorji predstavljajo element, ki ga ni mogoče izdelati v integriteti in prav zato ima ta element izredno perspektivo.

Nato smo si ogledali tovarno usmerniških naprav. Ogled tovarne, v kateri dela 180 članov delovnega kolektiva, nam je predstavil proizvodnjo, težave in uspehe.

Njihova proizvodnja se deli na komercialne usmerniške naprave za polnjenje akumulatorjev in specialne usmernike za galvanike in telefonske centrale.

Zanimanje je veljalo polnilcu akumulatorjev POBI. Ta proizvod je nastal ob sodelovanju raziskovalcev, oblikovalcev in komercialistov. Prepričali smo se o mehanski in električni

odpornosti usmernika POBI. Lično oblikovan in solidno izdelan izdelek je največja garancija za dobro prodajo.

Po kosilu, ki smo ga imeli v tovarni keramičnih kondenzatorjev v Žužemberku smo si ogledali proizvodnjo še v tem obratu IEZE.

Osnovne podatke o zgodovini tovarne, naporih, problemih in planih nam je podal Tone Konda, vodja komercialne službe. Zelo obširno in jasno nam je predstavil kolektiv, ki šteje 440 delavcev.

Izdelava keramičnih kondenzatorjev je prerasla iz ročno-mehanskega

Bolje za mlade delavce

Občinska konferenca zveze mladine Kranj je v sredo, 27. februarja ustanovila konferenco mladih delavcev. Za predsednika konference so izvolili Miloša SAJEVICA, ki je zaposlen pri občinskem sindikalnem svetu. Sekretar nove specializirane konference pa je Grabar Irena. Izvolili so tudi predsednika 7 stalnih komisij, ki bodo delovale v okviru novoustanovljene konference.

Poleg razprave o dilemah in vprašanjih, ki se pojavljajo ob organiziranju aktivov in konferenc mladih delavcev, so na ustanovni konferenci seznanili mlade delegate iz aktivov mladih delavcev delovnih organizacij o poteku republiške akcije „Mladi delavec pred kongresi“, katera pospešuje in spodbuja dejavnost mladih v naših delovnih organizacijah, še posebej na področju idejnopolitičnega in družbeno-ekonomskega usposabljanja.

Ustanavljanje konferenc mladih delavcev poteka v skladu z novim organiziranjem zveze mladine. Pri tem je dan poudarek na delovanju delavske mladine znotraj sindikatov in celotne ZM ter znotraj SZDL – kot najširše

družbenopolitične organizacije. S tem je omogočeno soodločanje o družbenopolitičnih dogajanjih v naši družbeni stvarnosti.

Prepričani smo, da bo delo v konferenci mladih delavcev hitro zaživelo, saj nam v kranjski občini res ne manjka delovnih organizacij, v katerih dela največ mladih. Seveda pa bodo morali program, ki so ga na ustanovni konferenci v sredo sprejeli, tudi realizirati.

A.B.

ISKRA – RAZISKOVALNI INSTITUT

Oddelek za standardizacijo – STS

Interni razpis za nezasedena delovna mesta v oddelku za standardizacijo

1. STANDARDIZER ZA ELEKTRIČNE SESTAVNE DELE

pogoji: Elektrofakulteta, druga ali prva stopnja

Zaželeno je praksa v razvoju ali proizvodnji

2. STANDARDIZER ZA ORODJA

pogoji: Strojna fakulteta, prva stopnja ali tehniška srednja šola

strojne stroke

Zaželeno je praksa v konstrukciji orodja, orodjarni ali proizvodnji

Kandidati naj se javijo Kadrovskemu oddelku ISKRA – RAZISKOVALNI INSTITUT Ljubljana, Tržaška c. 2

Pred tovarno kondenzatorjev v Semiču je kamera ujela novega direktorja tovarne Jožeta Kočevarja in dosedanjega direktorja Franca Koširja v razgovoru

ISKRA-KONDEZATORJI, SEMIČ

Franc Košir v pokoj, J. Kočevar novi direktor

V novembru pred dvanajstimi leti je krmilo naše semiške tovarne kondenzatorjev prevzel Franc Košir, prvoborec, človek, ki je po vojni uspešno opravljal številne družbeno-politične funkcije. V Iskro je prišel z občinske skupščine Črnomelj, kjer je v zadnjem obdobju opravljal dolžnost načelnika za gospodarstvo.

V novo dolžnost se je Franc Košir zagrizel z vso vnemo, neuničljivo voljo in trdno odločnostjo, da mora tovarna v Semiču stopiti na pot hitrejši rasti in nadaljnega razvoja. V svojem delu je dodobra vpregel svojo globoko človečnost, iskrenost in osebo poštenosti, v ustvarjanje zdravih odnosov s sodelavci in celotnim delovnim kolektivom. In prav v tem tiči morda največji delež tega, da se je tovarna v Semiču v teh dvanajstih letih tako naglo razvijala in dosegla tako pomembno mesto doma in v svetu.

V svoji pretirani skromnosti si Franc Košir ne lasti zaslug za tako nagel vzpon tovarne, pač pa pravi, da je vsa skrivnost uspeha v sodelavcih, v celotnem delovnem kolektivu, v njegovi prizadevnosti, sodelovanju in pripravljenosti si tudi odpovedovati, da bi končno dosegli zastavljene cilje. „Predvsem smo vedeli, kaj hočemo in temu so v celoti veljali naši skupni napor. Bilo je dovolj skrbi, težav in odrekanih, vendar vse to ne zmanj. Danes imamo vsi skupaj nekaj pokazati, kar je plod naših skupnih prizadevanj in hotenj!“

In res je tako. Ob prihodu Franca Koširja v tovarno, je vrednost njene proizvodnje znašala okrog 700 milijonov starih dinarjev, letos pa so nasokčili načrt, ki predvideva, da bodo ustvarili že za 14 milijard starih dinarjev, pri tem pa bistveno povečali tudi izvoz, zlasti na konvertibilna področja. To je nedvomno izredno hiter vzpon, ki zagotavlja še nadaljnjo rast tovarne.

Pod vodstvom Franca Koširja pa je tovarna kondenzatorjev v Semiču prispevala tudi za sam Semič, njegovo okolico in vso Belo Krajino. Tudi to je šteti za uspešno bilanco dvanajstih let vodstva kolektiva, ki je dobršen del ustvarjenega vlagal tudi za rast okolja, v katerem tovarna živi in dela.

Danes, ko Franc Košir odhaja v zasluženi pokoj, skupno s semiškim kolektivom lahko s ponosom pogleda na minulih dvanajst let, ki jih je tako nesebično in predano posvetil tovarni in temu, da bi bila le-ta aktiven člen v verigi ostalih organizacij ZP Iskra. Bil je vsa leta tudi vnet borec za močno, doma in v svetu trdno, združeno Iskro, ki naj ima le eno samo nadaljnjo pot – navzgor. Kot tak je v svojih poslovnih besedah izrazil željo, naj bi imeli prav vsi, v Iskri zaposleni, globljo zavest, da so člani velikega aktiva, ki v družbi nedvomno veliko pomeni. V pripadnosti kolektivu je skupna moč, sposobna premagovati tudi težka obdobja.

Delavski svet tovarne se je na pobudo kolektiva dosedanjemu direktorju Francu Koširju in v zahvalo za njegova prizadevanja, ob odhodu v pokoj, oddolžil z lepim darilom – barvnim televizorjem. Skromne, a tehtne so bile besede, s katerimi je poteklo slovo Franca Koširja od tovarne, kateri je posvetil dvanajst svojih plodnih let.

Za novega direktorja tovarne kondenzatorjev v Semiču je delavski svet izvolil Jožeta Kočevarja, že 22 let zvestega člana kolektiva, dolga leta tehničnega direktorja, oz. v zadnjem obdobju pomočnika direktorja. Novi direktor Jože Kočevar, je ob imenovanju izrazil upanje, da mu bo kolektiv še naprej nudil pomoč in razumevanje za uresničitev skupnih ciljev. Simbolično je dejal: „Upam in želim, da bi voz, v katerega se vprezam, s skupnimi močmi potiskal po strmini, vselej navzgor!“

Odhod dosedanjega direktorja Franca Koširja v pokoj spremljajo iskrene želje, da bi pokoj užíval v zdravju in zadovoljstvu in, da bi mu – ob mnogih družbenih funkcijah, ki se jim nedvomno ne bo skušal odpovedati, kot se jim nikoli doslej ni, vendarle ostalo kaj več časa za njegovo zidanico in lov, kot ga je imel v času, ko so ga nenehno trle direktorske skrbi.

–J.C.–

ISKRA

Številka 9 – 9. marec 1974

RAZGOVOR V ISKRI-EMO

Tovarna Iskra - EMO praznuje letos osemdeset letnico. Že v začetku obratovanja je bilo zaposlenih pri raznih delih precej žensk, v poznejših letih pa so ženske po številu celo prevladovali. Danes je v Iskra - EMO zaposlenih 1640 žena, ali 45,6 % celotne delovne sile.

V procesu proizvodnje so se žene uveljavile kot varilke, emajlirke, nakladalke raznih predmetov na transportna sredstva, ekonomski tehnik, inženirji, itd.

Značilno je, da so se že takoj v začetnih letih obratovanja tovarne uprle nežnosnemu izkoriščanju po nemškem kapitalistu, po prvi svetovni vojni pa aktivno delale v delavskem gibanju. Znani so primeri njihove borbenosti v času velikih stavk po prvi svetovni vojni, zlasti velike stavke l. 1936, ko so se junaško borile za pravice delavskega razreda.

Po osvoboditvi so delovne žene Iskra - EMO opravile na tisoče ur prostovoljnega dela pri obnovi porušene domovine in odločilno vplivale na razvoj proizvodnje. Iz starih strojev so iztisnile vse moči ter dosegale norme, pa tudi presegale. V takratnih časih je bilo mnogo žena, ki so si pridobile naslov udarnice pri delu.

Kaj pravijo delovne žene v EMO danes, nam pove razgovor, ki smo ga imeli z njimi o raznih vprašanjih. Vse, kar so povedale, so povedale odkritosrčno in sproščeno in smo zapisali brez olupšav.

ANICA GOGIČ je zaposlena v računovodstvu, o problemih žena pa je povedala: „Položaj žene delavke in matere je pri nas še vedno težak. Zlasti so v težkih razmerah matere samohranilke. Te imajo velike probleme glede varstva otrok, ki jih pogosto s svojimi skromnimi plačami le težko preživljajo. Naše delavke so zelo nerade odločajo za bolniški stalež, če so bolne. Bojijo se izgube pri zaslužku in to ima pozneje zanje lahko tudi hude posledice. Naše žene zelo obremenjuje nočno delo fizično in psihično in ga je treba odločno odpraviti. Mislim, da žene niso krive, če jih je premalo v raznih družbenih funkcijah. Moramo jih razbremeniti, da bodo imele več časa za kulturo, politiko pa tudi za nujno potrebno rekreacijo in razvedrilo. Velika večina naših žena si ne more privoščiti letnega oddiha, čeprav so tega zelo potrebne. Ko so dodobra zgarane od dela doma in v tovarni, zbolijo in životarijo iz dneva v dan, ker jih razjedajo skrbi za jutrišnji dan. To se bo moralo nehati. Tudi prehrana ni dobro organizirana. Žene še vedno jedo na svojih delovnih mestih iz porcij, ki so pogostokrat zarjavele. Vprašanje kulturnejše prehrane (malice) je vedno potisnjeno ob stran, čeprav smo bili pred več kot dvajsetimi leti prvo podjetje, ki je uvedlo topli obrok.“

bi bile last šole in bi jih otroci potem lahko uporabljali za več let.

Menim, da nočno delo zelo škoduje ženam. To bi morali bolj odločno odpraviti. Glede malice v tovarni menim, da je nemogoče, da bi še nadalje delavci uživali to na tak način kot sedaj. To bo treba urediti. Letni oddih mi niti na misel ne pride. Rada bi šla, da bi si malo opomogla, toda družina rabi denar, tega pa je ob rastoči druginji vedno premalo.

KARLA SENIČAR je elektrovarilka in zasluži po 21 letih dela v tovarni največ do 180 starih tisočakov. O enakopravnosti žena pravi takole: „Žene delamo doma, v tovarni in tudi drugje. Tudi položaj žene matere, ki ni zaposlena in skrbi za številno družino ni lahek. To je težko in odgovorno delo, ki ga priznavamo samo na papirju. Mnoge žene matere, ki so med NOB dale vse od sebe za današnjost, delavke, ali kmetice in se zaradi družinskih razmer niso mogle zaposliti, so danes od družbe preveč pozabljene. Ne gledam le svojih problemov, ki niso majhni, temveč mislim, da so problemi žena mnogo širši, pereči in nerešeni. Kdo jih bo rešil!? Po dvajsetih letih dela v tovarni nimam pravih pravic, kaj pokazati. O, pač, zgarane roke. Tisto, glede minulega dela je slabo urejeno. Pravijo, da bo sedaj nekoliko boljše. No, morda bo res. Če delaš, postaneš nekako sredi dela lačen. Takrat je malica. Pojemo jo pri stroju na kolenih. Ali se res ne da ta srednjeveški način prehrane izboljšati. Zato bi delali tudi udarniško, le da bi imeli lepo samopostrežno menzo, kjer kulturno poješ in si zadovoljen.“

ERIKA BREJC dela že dolgo let v EMO, njen zaslužek pa znaša od 160 do 170 tisoč starih dinarjev. O položaju žena v naši družbi pravi: „Res je, da zidamo vrvice in podobno, toda tega je še premalo. Danes je zelo težko za ženo delavko, kajti presneto dobro mora preračunati, kako bo obrnila težko prislužen dinar ob tej druginji. Cene so vsak dan višje. Nočno delo je veliko zlo za žene, ki so obsojene na to, da delajo ponoči. Najbolj si želim, da bi tako delo odpravili in upam, da bomo dobili novo peč v naš obrat, da bomo lahko delali v dveh izmenah.“

FANIKA FERANT je v EMO že 32 let, pridno dela in zasluži največ 180 starih tisočakov. Povedala nam je tole: „Danes je velika večina žena zaposlenih. Nekatere zaslužijo več, druge manj, vendar za potrebe družine nikdar preveč. Ne morem razumeti, zakaj dan za dnem rastejo cene živih in drugim potrebščinam, plače pa so izredno skromne za današnje razmere. Nočno delo močno obremenjuje nas žene. To je treba poskusiti, da se vidi kako je. To moramo odpraviti.“

Po 32 letih dela nisem imela še nobenega oddiha. Za to ni denarja in regres je premajhen. Zakaj se ne držimo sporazuma, da bi bil regres 600 din, tako pa po nekaterih podjetjih dobivajo več, po drugih pa manj. Tu ni enakopravnosti. Glede minulega dela nekaj urejajo, toda doslej sem dobivala za toliko let garanja v tovarni le neki dodatek po par tisočakov na mesec. To je bilo vse. Če hočemo, da bomo žene res enakopravne v naši družbi, potem mora družba bolj upoštevati naše delo, kot delo delavk, mater in gospodinj. Pred tem dejstvom pa kaj radi zatismo oči.“

DRAGICA ŠALEKAR je zaposlena v računovodstvu. Trideset let dela že v EMO. Takole pripoveduje: „Sicer se je za delovne žene v sedanjem času nekaj spremenilo, toda ne mnogo. Naše žene še vedno težko garajo, najprej v tovarni, potem pa še doma. Še vedno je pereč problem otroško varstvo. To še ni dovolj razvito, da bi žene matere bolj sprostito. Žena je še vedno izredno močno obremenjena z raznimi domačimi skrbmi za gospodinjstvo, otroke in ostalo. Tarejo jo skrbi, kako shajati z bornim zaslužkom, ob nenehno naraščajočih cenah. Lahko rečem, da je naša delovna žena pravi umetnik pri varčevanju in pravi heroj, tako na delu v tovarni, kakor tudi doma v družini.“

VERA VODEB je že dolga leta v EMO. Prišla je na delo kot mlado dekle, sedaj pa ima že odrasle otroke. Opravlja delo varilke. Delo ni lahko in tudi zaslužek ni tak, da bi odtehtal vse to, kar je treba storiti, tako pravi Vera in nadaljuje: „V organih samoupravljanja so žene vedno v manjšini, čeprav jih je mnogo zaposlenih pri raznih odgovornih delih. Ne vem zakaj je tako. Verjetno tega nismo same krive. Če so žene izvoljene v organe samoupravljanja, so navadno vedno ene in iste kar nimam, da ni prav. Treba bi bilo pritegniti tudi mlajše v razne organe samoupravljanja. Z mladimi delavkami bi morali mnogo več razgovarjati o samoupravljanju in njihovi udeležbi v naši družbi. Ne sme nam biti vseeno, kako one gledajo na svet in naše gospodarjenje.“

Naše žene mnogo trpijo. Mnogokrat so bolne, pa ne gredo k zdravniku

in kljub bolezni vztrajajo na delu. Zaslužek je majhen in, če gredo v bolniški stalež, je še bolj pičlo odmerjen. Zase in za družino pa je treba skrbeti kar je ob sedanjih visokih cenah zelo težko.

Enakopravnost žena je bolj deklarirana, v praksi pa je videti nekoliko drugače. Ob primanjkovanju moške delovne sile so žene zaposlene na delovnih mestih, kjer so prej delali moški, vendar je njihovo delo drugače vrednoteno, kot je bilo za moške, čeprav ga v redu opravljajo.

Pri nas je mnogo žena, ki so starejše in so po dolgih letih dela izčrpane. Na te žene večidel ne gledamo tako, kot bi bilo treba in so pogosto zaradi svoje izčrpanosti prikrajšane pri zaslužku. Mislim, da bi morali biti moški pri takih problemih žena bolj aktivni in uvidevni - skratka enakopravnost žena bi se morala odražati povsod in žene bi se več udeleževale v organih upravljanja in družbeno-političnih organizacijah, če bi bile bolj razbremenjene vsakdanjih težkih družinskih skrbi.

MARIJA HABJANIČ dela v EMO 22 let. Je mati petih otrok in zasluži od 160 do 170 starih tisočakov. Je invalid delo. Tole nam je povedala: „Temu, da sem danes invalid III. kategorije, je v precejšnji meri krivo nočno delo. Ko je bil najmlajši otrok star 5 let, sva se z možem ločila in vse družinsko breme je padlo name. Težko je bilo z bornim zaslužkom, pa sem se za silo nekako prebijala. Bila bi obupana, če me ne bi tako dobro razumeli moji predpostavljeni, ki mi vedno radi pomagajo. Za delovne invalide družba premalo skrbi, zlasti za take primere, kot je moj. Mislim, da naše delovne žene družbi mnogo dajejo v taki, ali drugačni obliki, so pa preponosne, da bi prejemale miloščino.“

JOŽICA RAMŠAK dela v EMO že 23 let. Kot delavka v obratu zasluži do 180 starih tisočakov mesečno, če doseže normo in, če je drugače pri delu vse v redu. Doma ima pet otrok, za katere imata z možem veliko skrbi. Oba z možem zaslužita mesečno okrog 380.000 starih tisočakov, ki pa kaj kmalu „odletijo“ za potrebe številne družine. O položaju žene delavke ima takole mnenje: „Slovenske žene smo zelo navezane na družino in zlasti na otroke. Imamo jih rade in vedno nas skrbi, kako in kaj je z njimi. Mnogo je stroškov in skrbi za šolske potrebščine. Lahko bi tudi uredili, da bi šole iz proračunskih sredstev nabavljale knjige in zvezke in bi bilo mnogo manj skrbi in tekanja ter iskanja knjig, ki jih včasih tudi poleg tega, da so drage ni moč dobiti. Knjige naj

PAVLA JEČ dela v EMO že 25 let. Zaslužek ni velik, družinske potrebe pa čedalje večje. Okusila je nočno delo in nam je o tem povedala: „Zal mi je, da moram žene kjerkoli, še danes delati v nočnem času. Ženo tako delo zelo ubija, fizično in psihično. Vedno misliš na dom, kako je z otroki zlasti, če so nedorasli. V družini ni nobenega reda. Ko pridem jutraj z dela, sem utrujena, vendar pa ne morem leči, ker me čaka domače delo. Ker moram spati, spim takrat, ko je najbolj primeren čas, ko je doma bolj mirno. Želim, da bi čimprej postavili novo CONTI peč, potem bomo delali le na dve izmeni.“

MARIJA MAVRIČ: „Če govorimo o nas ženah, ki moramo delati v podjetju in doma, potem moramo vsaj priznati, da za nas ne velja 42 urni delovni teden. Dodati moramo še enkrat toliko. Delo žene - matere lahko presodi tisti, ki jo razume, ti pa so bolj redki. Če je na dan žena velika pozornost do nas, pa ta pozornost že naslednji dan izgine v našo vsakdanjost. Mislim, da je še daleč od tega, ko bomo enakopravne v pravem pomenu besede. Šolanje otrok bi moralo biti bolj organizirano, vsaj kar se tiče nabave knjig. Sicer pa kaj naj še rečem? Upajmo, da bo enkrat bolje.“

Ob
8. marcu
dnevu žena
čestitamo
sodelavkam
v vseh
organizacijah
združenega
podjetja
ISKRA

Moti nas razlika med osebnimi dohodki in rastočimi cenami

V „Elektromotorjih“ Železniki je zaposlenih dve tretjini žensk. Rad bi bil zvedel kaj o njih, o njihovem življenju, delu in uspehih. Malo in dovolj so povedale o svojem osebnem življenju.

S štirimi ženskami sem govoril. Vsaki sem postavil tri enaka vprašanja:

1. Bi mi povedali nekaj o sebi?
2. Kaj delate doma?
3. Kaj mislite o Iskri in domači tovarni?

PAVLA ŠMID

Kaj naj vam pripovedujem o sebi? Nič posebnega nimam povedati. 10 let sem že zaposlena v tovarni in delam v montaži. Že ves čas. Rada delam in ne izbiram dela, saj mora biti vse narejeno. Sem že varila, vstavljala izolacijo, ščetke in opravljala rototest.

Kaj delam doma na Rudnem? Hm. Saj veste, da sem poročena in imam otroka. Gospodinjim, pospravljam, pometam, kuham... Naj še naštevam? Če imam čas pa rada pletem. Tako lepo je po svoje ustvarjati, pa še koristno je. Malo znam klekljati, pa pride malo na vrsto.

Iskro imam rada. Počutim se kot doma. V naši tovarni je posebno prijetno, odkar smo v novi hali, kjer je tako svetlo in zračno. Pa tudi naredi se zadnje čase več, saj je že toliko operacij avtomatiziranih, včasih pa smo vse delale na roko.

ANICA RAKOVEC

„Sem poročena, imam enega otroka, drugi mi je lani umrl. Res ni lahko materi. Pa vendar se imamo v družini lepo. V hiši nas je precej. Pa se spora, zumemo; en dan gospodinja svakinja, drugi dan jaz.“

Popoldne grem rada ven. Najraje pospravljam okrog hiše, urejam vrt in zaplato travnika, ki jo imamo. Veste, imam astmo, pa sem na prostem kakor prerajena.

S tovarno in Iskro sem zadovoljna. Tu delam že 12 let. Včasih imam težave z zrakom zaradi svoje bolezni, pa že gre. Moti me razlika med plačo in cenami v trgovini. Gospodinjiti je

težko, vsak dinar je treba dvakrat obrniti.

IVICA ČEMAŽAR

Doma sem z Ostrega vrha nad Železniki, vsak dan pešočim v službo eno uro dol, eno uro nazaj. Pozimi je malce pusto, ko grem v eno stran ponoči in po slabi poti. Poleti pa je lepo. Majska jutra v gozdu so svojstveno doživetje. Doma sem s kmetije pa pomagam. Primem za vsako delo.

Moj konjiček pa so rože. Vseh vrst rože. V lončkih na oknih, v vrtu in okrog hiše. Sicer pa, kaj je lepšega od rož? Pozimi je v samotnem hribu dolgčas, pa saj je pomlad kmalu na vrsti.

S tovarno in Iskro sem zadovoljna, delo je lepo in čisto, morda bi bil včasih lahko zrak malo boljši, saj ni tako drag, kakor „šparamo“ z njim.

MARUŠA LOTRIČ

Že dolgo delam pri gospodinjskih aparatih, prej sem sestavljala rotorje. V tovarni delam že 12 let. Montirala sem že 3 vrste fenov, 7 vrst mikserjev, mesoreznice, 4 vrste kavnih mlinčkov in še marsikaj drugega. Poročena sem in imam dvoje otrok. Imam dve pestunji: moža in mamo, tako, da kar gre. Hodim namreč na administrativno šolo, pa je zato za otroke malo časa.

Ker popoldne hodim v šolo, za „hobije“ nimam časa. Sicer pa imam rada kino. Nobenega dobrega filma ne zamudim. Pa glasba mi je všeč. Veste, glasba človeka popelje v svet lepote, daleč proč od prozaičnega vsakodnevnega dela.

Iskra mi je všeč, domača tovarna še bolj, ker jo bliže poznam. S kolegicami se lepo razumemo, šefa lahko le pohvalim – se je nasmejela proti urejevalcu. Z delom sem zadovoljna. Moti me včasih zrak. Pa upam, da bo kmalu bolje. V šolo hodim zato, ker imam astmo, pa težko prenašam slab zrak. Upam, da bo v pisarni bolje. Ne pozabite napisati, da so „plače“ ravno prav velike, le cene v trgovinah so previsoke.

KF

Anica Rakovec (desno) in Maruša Lotrič – skrbni mami in ženi – vestno montirata kavne mlinčke

Osmega marca 1946 — rojstvo Iskre

8. 3. letos je minilo 28 let, ko je bil podpisan akt, da se podjetje „Strojne tovarne“ Kranj preimenuje in registrira kot

ISKRA, tovarna za elektrotehniko in fino mehaniko Kranj.

V maju 1945 je takoj po izgonu okupatorjev, po osvoboditvi zasedla tovarno I. tankovska divizija, ki je v tovarniških prostorih organizirala svoje delavnice. Delavci so bili zaposleni pri popravilu tankov, topov in motornih vozil ter pri izdelovanju za to potrebnega orodja. Vzporedno s tem se je formirala uprava podjetja borcev NOB predvsem iz članov Centralne partizanske tehnike.

Naloga nove uprave podjetja, zlasti po odhodu tankovske divizije, je bila poiskati take izdelke, ki jih je tržišče potrebovalo in, ki bi jih lahko izdelovali s strojnimi parkom, ki je bil takrat na razpolago. Za proizvodni program so bili izbrani izdelki elektrotehnike

in finomehanike, ki so najbolj odgovarjali strukturi tovarne.

Ker naziv „Strojne tovarne“ ni odgovarjal poslovnemu predmetu, je bil že v začetku leta 1946 dan predlog za preimenovanje. Dne 8. 3. 1946 je takratni minister za industrijo in rudarstvo Narodne vlade Slovenije, tov. Franc Leskošek-Luka, podpisal akt, s katerim se podjetje „Strojne tovarne“ preimenuje in registrira v javnih knjigah kot

ISKRA, tovarna za elektrotehniko in finomehaniko Kranj.

Da bi se dejansko stanje spravilo v sklad s kasnejšimi predpisi, zlasti s temeljnim zakonom o državnih gospodarskih podjetjih, je vlada FLRJ dne 31. decembra 1946. leta izdala še poseben akt, s katerim je deklarirala obstoj podjetja Iskra. Akt sta podpisala predsednik vlade FLRJ, minister narodne obrambe in maršal Jugoslavije Josip Broz Tito, ter minister za industrijo FLRJ Boris Kidrič.

Takratni voditelji podjetja so bili: Vladimir Klavs, delegat Ministrstva za industrijo in rudarstvo – od maja do konca leta 1945;

Ivan Gruden, ing., v. d. direktorja v januarju 1946;

Evgen Černigoj, ing., direktor od februarja 1946 do konca marca 1947

Ko primerjamo npr. kranjsko Iskro, ki je začela pred 28 leti s 400 zaposlenimi, zdaj pa šteje to podjetje 6.210 članov kolektiva – je zadeva jasna: to kaže, kolikšna ustvarjalna moč je v ljudeh, ki vedo, kaj hočejo. Če pa združimo še vse ostale organizacije, ki so se kasneje pridružile Iskri v veliko Združeno podjetje, ki danes šteje 24.000 zaposlenih, postane slika še impozantnejša.

Vsem, ki so v teh letih kakorkoli sodelovali, gre vse priznanje, da se vizija Iskre razširja, v želji da žarki njene zvezde ponosno plamte tudi vnaprej.

ABC

ISKRA-ELEKTROMECHANIKA, KRANJ

Problem minimalnih osebnih dohodkov

DOLGOTRAJNI BOLNIŠKI STALEŽ OGROŽA PRI NEKATERIH DELAVCIH SOCIALNO VARNOST – MINIMALNI OSEBNI DOHODEK SO LANI PREJEMALI PREDVSEM MLADI DELAVCI – KJE JE MEJA MED NEZNANJEM IN BREZBRIŽNOSTJO? – POTUHA STARŠEV, NEGATIVEN FAKTOR PRI FORMIRANJU OSEBNOSTI – NEGATIVEN VPLIV NEUREJENIH MESEBOJNIM ODNOSOV

Delavci podjetja „Elektromehnika“ v Kranju imajo zagotovljen minimalni osebni dohodek v višini 1.000 dinarjev. Limit je veljal za leto 1973, velja trenutno še danes, vendar je zaradi porasta osebnih dohodkov pričakovati, da se bo v bližnji prihodnosti dvignil. Namen zagotovitve minimalnega osebnega dohodka je izključno socialno varstvenega značaja, torej zagotoviti delavcem eksistenčni nivo.

V letu 1973 je bil povprečni OD v podjetju 2061 din, torej predstavlja minimalni osebni dohodek dejansko skrajni rob eksistenčne funkcije. Lani je bilo v 693 primerih izplačano 89.025,27 din. Zanimivo je, katera kategorija delavcev je sprejemala doplačilo do MOD. Največjo skupino predstavljajo delavci v starosti od 16 do 20 let, ki po številu predstavljajo 54 % vseh primerov. Zanimiva je tudi ugotovitev, da je prejemalec MOD 7 % obravnavanih v starosti nad 40 let. Takšno stanje resno opozarja, da pri tej kategoriji delavcev MOD kot socialno varstveni ukrep nima več svojega imena, kajti zagotovilo 1.000 din osebnega dohodka za delavce zaposlenih v podjetju nad 10 let, je odločno prenizek, ker je vzrok izključno dolgotrajnejši bolniški stalež.

Splošna ugotovitev analize MOD je, da so prejemalec minimalne osebne dohodke mladi delavci. Stanje pogojuje faktorji, eden glavnih je prva zaposlitev z neformiranimi delovnimi navadami. Pretežna večina delavcev – mladoletnikov, ki so prejeli MOD nima polne osemletke, zato gre običajno že za nedelavnost v šoli, ki jo manifestirajo tudi v tovarni. Delo, delovne običaje, interes za zaslužek ne dojemajo tako zrelo kot starejši sodelavci, saj se ne more mimo dejstva, da so prenekateri še v procesu formiranja osebnosti. Prav zaradi tega je nujno, da se s to kategorijo delavcev dela s strani neposredno predpostavljenih sistematično od pričetka zaposlitve do popolne vključitve v delovni proces in delovno okolje. Poleg strokovnega vodenja priučevanja in tudi izven njega je potrebno, da neposredno predpostavljeni pristopijo k tej skupini mladih delavcev tako, da le-ti pridobijo neprisljani občutek, da so vodeni in nadzorovani. Seveda takšna metoda velja za vse ostale novo sprejete delavce. Predpostavljeni delavci v neposredni proizvodnji so predvsem dolžni delati s svojimi podrejenimi in sekundarno s tehnološkimi problemi, organizacijo dela itd., za kar morajo biti mobilizirane obstoječe ustrezne službe oz. kadri. Ugotavljamo, da sistematičnega spremljanja, vodenja nadzorovanja ni! Obstajajo sicer razni spremenjevalni listi o uspehu delavca, ocene, analize, vendar je takšen način dela preozek.

Drugi problem pri mladoletnih delavcih, ki so prejemalec MOD se poraja s strani staršev. Ugotovljeno je bilo, da so vsi obravnavani mladoletni

ki imeli materialno podporo od staršev ne glede na njihov socialni status, ki se kaže v minimalnem plačilu, včasih pa nobenega plačila, staršem za prehrano, stanovanje in druge usluge, ki na vsak način destimulativno vpliva na motivacijo za višino zaslužka. Torej je pri obravnavanju posameznih primerov nujnost, da se vključijo tudi starši.

Odbor za družbeni standard podjetja je pred nedavnim obsirno razpravljal o problematiki MOD in sprejel za sanacijo stanja naslednje sklepe:

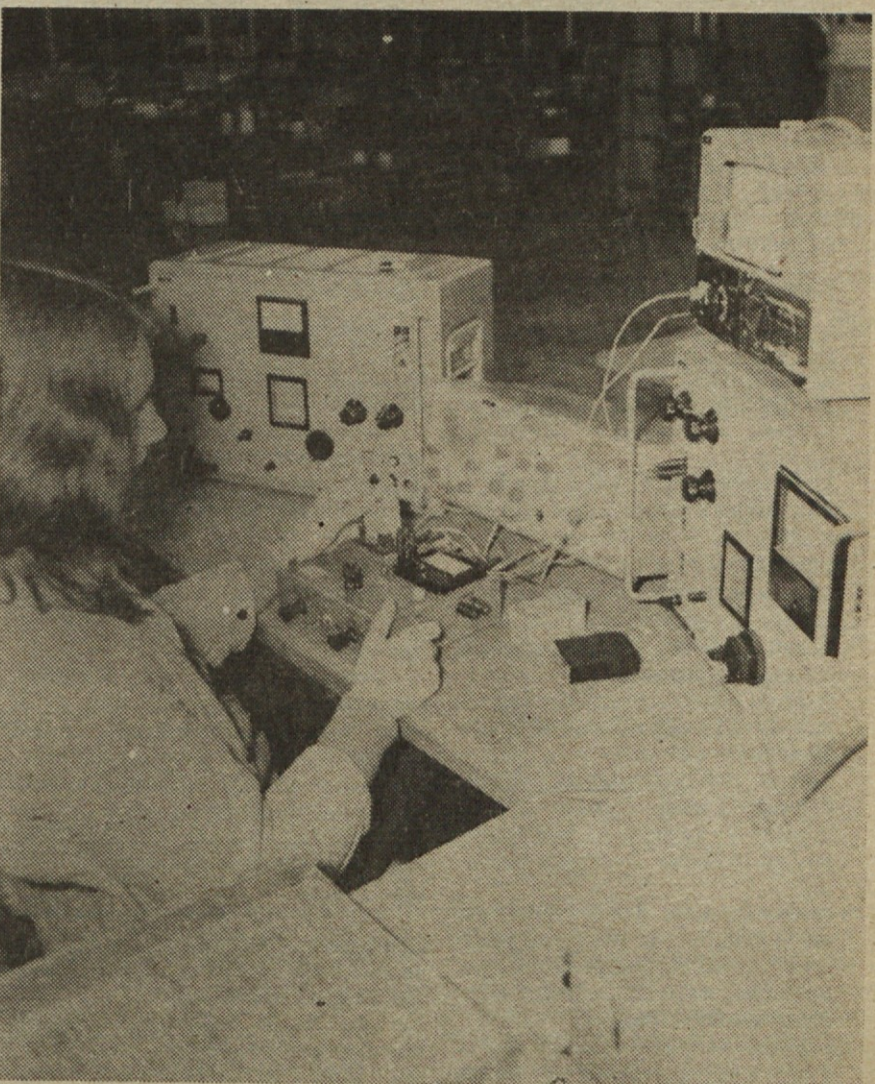
1. V podjetju se naj formira zadevna skupina, ki bo tekoče spremljala problem minimalnih osebnih dohodkov v podjetju, v sestavi: vodstvo prizadete TOZD, zdravnik, psiholog, kadrovik in socialni delavec.
2. Kadrovske področje naj prouči sisteme priučevanja in spremljanja na novo sprejetih delavcev.
3. Kadrovske področje naj prouči in vpelje sistem vzgajanja neposrednega vodstvenega kadra glede neposrednega dela z ljudmi.

4. Obrati naj proučijo delo mojstrov v kakšni meri so angažirani pri neposrednem delu z ljudmi ter podvzamejo ustrezne organizacijske izboljšave, če je to potrebno, predvsem v tem, da se mojstra razbremenijo pri delu s tehnološko problematiko.

5. V okviru pristojnih služb političnih organizacij in samoupravnih organov naj se prouči možnost, da se postavi dva limita minimalnih osebnih dohodkov in sicer najnižjega ter drugega, povišanega, ki naj bi veljal za delavce, pri katerih se ugotavlja, da so prejeli MOD zaradi dolgotrajnejšega koriščenja bolniškega staleža.

6. Problematika MOD naj bo prikazana družbeno-političnim organizacijam in samoupravnim organom podjetja.

Minimalni osebni dohodek je integralni del sedanjega programa socialne politike podjetja, ki ga je potrdil DS podjetja v letu 1973, vendar je sama regulacija višine MOD le delni ukrep socialne varnosti določene skupine delavcev. Navedeni sklepi odbora za družbeni standard, ki nalagajo obširnejše delo na tem področju, tvorijo celoto strokovnega dela za dolgoročno sanacijo, kar je edino pravilna oblika socialne varnosti.

Ta posnetek iz „Naprav“ kaže III. merilno mesto translatorjev, predvsem namenjenega za izvoz.

AOP za potrebe kvalitete

Kupec se zaveda kvalitete proizvodov in zahteva funkcionalne, varne in zanesljive proizvode. Če proizvajalec želi biti konkurenčen in uspešen, mora to upoštevati. V procesu svoje proizvodnje mora organizirati in strokovno skrbeti, da zadosti tem zahtevam — zahtevam po kvaliteti. Poraja se potreba po organizirani službi za kvaliteto v TOZD, po spremembi osebnega in skupnega odnosa do kvalitete, po spodbujanju in aktiviranju vseh dejavnikov, ki vplivajo na kvaliteto, torej tudi na najvišji ravni ZP.

Korak naprej v tej smeri je bil v ZP ISKRA narejen s sprejemom Temelnjega pravilnika o kvaliteti in zanesljivosti. Ta pravilnik podaja osnovne zahteve in dolžnosti posameznih dejavnikov v procesu proizvodnje. Na bazi teh osnovnih smernic, pa morajo službe kvalitete v TOZD detajlno razdelati to problematiko, ustrezno konkretnemu položaju. Doseči je treba učinkovito zasledovanje, kontrolo in usmerjanje kvalitete. To pomeni, da je treba v proizvodni krog vključiti potrebne ukrepe v zvezi s kvaliteto in sicer v pravilnem zaporedju in s pravilno medsebojno povezavo. Za ukrepe se bo treba odločati na podlagi zahtev ter analiz informacijskega modela, zgrajenega za kvaliteto. Poleg obvezne definicije vhodno-izhodnih podatkov ter vmesne obravnave podatkov, je v modelu izredno pomembno definirati informacijski obtok ter povezavo ugotovitev na podlagi analiz z ukrepi. V splošnem so informacijski modeli za kvaliteto zelo obsežni, vendar jih lahko učinkovito realiziramo prek sredstev za AOP (računalnikov).

Metodologije, pri obravnavanju podatkov so lahko obstoječe, novejšje, na bazi statistične matematike, ki se vedno bolj uveljavlja.

To problematiko bomo razložili bolj konkretno, kolikor je pač mogoče na tem mestu.

Pred pričetkom odvijanja organiziranega dela je v zvezi s kvaliteto potrebna ocena primernosti strojne parka in delovnih mest za doseg zahtevane kvalitete proizvodov ter ocena proizvoda v smislu zahtevane kvalitete.

Na osnovah teh ocen se postavijo kontrolni kriteriji, kontrolne točke in določi način kontrole. Zbirajo se informacije, ki se računalniško obdelajo, rezultati pa lahko dajo: oceno solidnosti dobaviteljev in kooperantov, oceno napak na posameznih fazah proizvodnje, kvaliteto primerjavo med proizvodi, oceno stroškov izmeta, oceno kvalitete dela v montaži, itd. Nadalje z analizo napak in delovnih mest lahko ugotovimo vzroke in povzročitelje ter vzpostavimo povratni tok informacij do tiste, ki napake lahko odstrani.

Za realizacijo takega sistema potrebujemo dokumentacijo, ki je nosilec vseh informacij o dogajanjih med samim proizvodnim procesom in je hkrati kreirana za potrebe avtomatske obdelave podatkov.

Najugodnejše je, da dokumentacija na sedanji stopnji razvoja ustreza zahtevam klasičnih in statističnih metod kontrole kvalitete.

Vsebuje lahko naslednje informacije:

- čas dogajanja (kadar želimo časovno zasledovati gibanje kvalitete v proizvodnji in delati njihovo primerjavo z različnimi časovnimi obdobji);
- koda sestava oz. izdelka (kar definira subjekt našega opazovanja in analiz);
- operacija (kadar zasledujemo proces v poteku proizvodnje);
- tehnološka grupa (če želimo zasledovati kvaliteto v grupi sorodnih sestavov ali proizvodov);
- stroj ali delovno mesto (če želimo zasledovati kvaliteto dela na stroju ali delovnem mestu);
- osebno številko (osebno številko delavca, ki izvaja določen delovni proces, ali delavca, ki je odgovoren za izvajanje delovnega procesa);
- raven kvalitete (tisto dopustno raven kvalitete, ki mu jo po predhodni oceni za določeno delovno operacijo, sestav ali proizvod določimo kot dopustnega);
- izdelani kosi (to je količina na kateri smo opravljali kontrolo po klasični statistični metodi);
- defektni kosi (to je količina defektnih kosov, ki jih je kontrola odkrila in jih uvrstila pod ustrezno napako, ali kontrolni kriterij);

- kosi popravila (to je količina kosov popravila, ki jih je kontrola odkrila in jih uvrstila pod ustrezno napako, ali kontrolni kriterij);
- izmetni kosi (to je količina izmetnih kosov, ki jih je kontrola odkrila in jih uvrstila pod ustrezno napako, ali kontrolni kriterij);
- povzročitelj (šifra povzročitelja nastale napake, ki podaja krivca);
- napaka (to je osnovni nosilec informacij o slabi kakovosti in kvaliteti dela v proizvodnem procesu);
- ponder (ta podaja vrednost iste napake na različnih delovnih operacijah v procesu proizvoda. Ponder potrebujemo za pravilno primerjavo napak)

Poleg dokumentacije moramo formirati še dodatke in šifrate, ki jih potrebujemo za realizacijo analiz prek računalnika.

Če želimo vrednostno zasledovati izmet v proizvodnem procesu, potrebujemo:

- matično datoteko polizdelkov in izdelkov (to je datoteka, ki izhaja iz skladiščenega poslovanja. Iz te datoteke črpamo za izdelke in polizdelke cene ter nazive);
- datoteko operacij proizvodnega procesa, ki ga zasledujemo. Ta datoteka mora vsebovati nazive operacij, vrednost obdelovanca do te operacije in vrednost same operacije. Tvorjena bo za potrebe planiranja in krmiljenja proizvodnje.

V primeru, da želimo vrednostno zasledovati izmet, ne moremo pa formirati teh datotek, se lahko vrednost priključi k osnovnim informacijam, ceno pa morajo v tem primeru posredovati, kadar nastopi izmet, ustrezne službe, ki te informacije imajo.

Za analizo napak in slabih mest pa potrebujemo:

- šifrant napak, to so napake, ki nastajajo v proizvodnem procesu. Te napake je treba najprej sistematično zbrati, grupirati po sorodnosti in šele nato šifrirati. Formiranje šifrant napak v takšnem vrstnem redu bo preprečilo, da bi se ista napaka pojavila večkrat pod različnimi šiframi in omogočila lažje dopolnjevanje in uporabo tega šifrant. Datoteka vsebuje šifro napake, ki se vpisuje v dokumentacijo in naziv napake, ki se rabi za prevod na izhodnih rezultatih za poimenovanje napak;
- šifrant povzročiteljev, to so povzročitelji nastale napake v proizvodnem procesu. Povzročitelje

- šifriramo v smislu izvajalca, materiala, delovne metode, orodja in stroja;
- šifrant strojev in delovnih mest, ki ga potrebujemo pri zasledovanju napak po strojih in delovnih mestih. Ta šifrant je lahko isti, kot ga nekatere TOZD že uporabljajo pri obračunu dela;
- šifrant napak po kontrolnih točkah za zasledovanje kvalitete dela v montaži. Vsebovati mora po kontrolnih točkah šifre napak in ponderje napak.

Uvajanje takšnega sistema informacij in obdelave prek računalnika lahko opravljamo postopno in najprej na tistih mestih, ki so za posamezno TOZD kritična. S tem bi službo kontrole kvalitete v TOZD razbremenili analiz, ker bi jim le-te posredoval ISKRA — CAOP prek računalnika. Takšni izhodni podatki iz računalnika, bi službi kontrole kvalitete v TOZD pomagali pri odkrivanju težkih napak in kritičnih mest v proizvodnem procesu.

V nadaljevanju bi radi prikazali možne rezultate iz takšnega informacijskega modela:

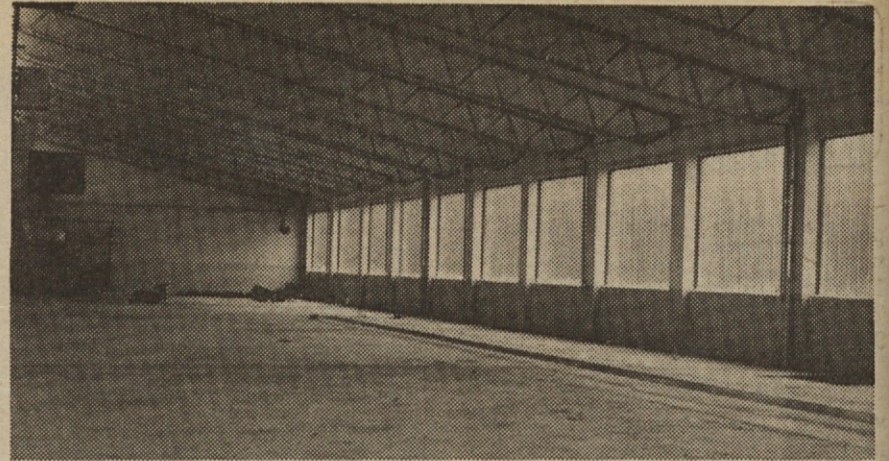
VHODNA KONTROLA

Na podlagi predpisov kontrolnega postopka in kontrolnih kriterijev vhodne kontrole izpolnjujemo dokument vhodne kontrole. Zabeležimo podatke: datum, koda, šifra dobavitelja, prevzeta količina, podatki o vzorcu, zahtevana raven kvalitete, rezultati kontrole na vzorcu, šifra napake, če je vhodna kontrola pošiljko zavrnila. Na osnovi teh podatkov izdela računalnik tabele:

- pregled dela po dobaviteljih mesečno,
- pregled reklamacij po dobaviteljih mesečno,
- rang lista napak dobaviteljev mesečno in kumulativno,
- število dobavljenih pozicij in število reklamacij po dobaviteljih mesečno in kumulativno.

TEKOČA DELAVNIŠKA KONTROLA

Poteka po kontrolnem postopku delavniške kontrole, v katerem je predpisan kontrolni postopek za določeno operacijo. Ta kontrolni postopek predpisuje način in vrsto kontrole, velikost vzorca, dovoljeni način in vrsto kontrole, velikost vzorca, dovoljeno število napak in število obhodov tekočega kontrolorja. Ob pričetku operacije kontrolor na statistični kontrolni list izpolni podatke o opera-

TOZD „Upori“ v Šentjerneju Iskre-Industrije elementov in zabavne elektronike iz leta v leto nezadržno raste in se širi. Dokaz za to je tudi nova proizvodna hala, v kateri teko še zadnja obrtniška dela in, če bo šlo vse po načrtu, bo morda še ta mesec nared, da sprejme novo proizvodnjo.

ciji, datum, koda (ki se izdeluje), opera acijo, stroj ali delovno mesto, osebno številko delavca, serijo, raven kvalitete. Ob vsakem obhodu nato kontrolor pregleda in beleži napake izmeta, popravila in defekte, če jih zasledi. V primeru, da število napak presega raven kvalitete, ali se ista napaka ponavlja, o tem seznanijo delavca, urejevalca stroja, ali mojstra delavnice, da napako odstranijo. Statistični kontrolni list tako služi zasledovanju kvalitete izdelave med samim proizvodnim procesom polizdelka. Ob koncu se statistični kontrolni list zaključijo. Sešteje in vpiše število napak po kontrolnih kriterijih, število izdelanih kosov in število pregledanih kosov. Tako zaključeni dokument služi kot vhod za računalnik, ki posreduje izhodne rezultate:

- pregled kritičnih napak na operacijah,
- pregled napak po strojih in delovnih mestih mesečno in kumulativno,
- rang lista napak delavniške kontrole — Lorenzova porazdelitev (ABC) mesečno in kumulativno,
- vrednost izmeta na sestavnih delih,
- pregled napak po povzročiteljih,
- kontrola polizdelkov.

Pri prevzemu polizdelkov, ki prihajajo iz proizvodnje na skladišče, kontrolo opravljamo po klasični, ali statistični metodi. Pri kontroli na statistični kontrolni list zabeležimo vse podatke polizdelka in rezultate merjenj kontrole, ki so: datum, prevzem, koda polizdelka, serija, tehnološka grupa, velikost vzorca, raven dovoljene kvalitete, izdelana količina, vskladiščena količina.

V primeru slabih kosov vpiše kontrolor količine po napakah in v okviru napake loči okvaro, popravilo, izmet in povzročitelja izmeta.

Na podlagi teh informacij dobimo izhodne rezultate prek računalnika:

- pregled prevzemov kontrole polizdelkov,
- vrednost izmeta polizdelkov po napakah, povzročiteljih in tehnoloških grupah,
- pregled kvalitete dela po polizdelkih,
- rang liste napak polizdelkov, Lorenzova porazdelitev (ABC) mesečno in kumulativno.

MONTAŽNA KONTROLA

Le-to opravljamo po montažnem kontrolnem postopku. Na začetku vpišemo podatke o izdelku: datum, koda izdelka, grupa izdelka, serija, delovna mesta (montažna skupina), na koncu pa izdelana količina. Med procesom pa po ustreznim kontrolnim kriterijem beležimo napake. Nato vse te napake pod vsakim kriterijem seštejemo. Tako pripravljen dokument služi kot vhod v računalnik. S pomočjo šifrant napak po kontrolnih točkah za zasledovanje kvalitete v montaži, ki vsebuje ponderje, izračunamo vrednost napake za posamezni kontrolni kriterij. Na podlagi teh podatkov dobimo iz računalnika izhodne rezultate:

- napake po izdelkih v montaži mesečno in kumulativno,
- faktor slabe kvalitete po izdelkih mesečno in kumulativno,
- faktor slabe kvalitete po grupah izdelkov, mesečno in kumulativno,
- faktor slabe kvalitete po izdelkih in serijah kumulativno,
- rang lista napak izdelkov v montaži, Lorenzova porazdelitev (ABC) mesečno in kumulativno,
- mesečna dinamika zasledovanja faktorja slabe kvalitete po izdelkih in grupah izdelkov.

Za potrebe nekaterih partnerjev Iskra — CAOP že posreduje del teh informacij.

Za potrebe OZD Iskra Aparati izdelujemo naslednje tabele:

- Pregled pošiljk po šifrah in dobaviteljih,
- Pregled pošiljk po dobaviteljih in šifrah,
- Pregled napak na sestavnih delih,
- Seznam kod, brez tehnološkega kontrolnega postopka,
- Napake na sestavnih delih,
- Pregled napak na izdelkih v montaži.

Za potrebe OZD Iskra — Elektromotorji Železniki:

- Tabela prevzemov polizdelkov,
- Kvaliteta dela v obdelovalnici po kodah,
- Kvaliteta dela v obdelovalnici po tehnoloških grupah,
- Izmet v obdelovalnici po povzročiteljih, tehnoloških grupah in kodah;

Za potrebe OZD Iskra — Avtoelektrika:

- Izmet po vrednosti in delavcih,
- Izmet po odstotkih, kodah in operacijah,
- Izmet po vrednostih, kodah, operacijah in serijah,
- Izmet po vrednosti in stroškovnih mestih,
- Popravilo po vrednostih, povzročiteljih in delavcih,
- Popravila po odstotkih, kodah in operacijah,
- Popravila po vrednostih in stroškovnih mestih,
- Montaža po odstotkih, serijah in kodah,
- Montaža po odstotkih in napakah.

Dejavnost na področju kvalitete se bo in se mora intenzivirati v celotnem združenem podjetju. Zavedajoč se tega, je bil na Strokovnem odboru ISKRA-CAOP imenovan področni delovni team, ki ga sestavljajo strokovnjaki partnerjev skupnih služb in CAOP. Poleg medsebojne izmenjave izkušenj, ima team nalogo, graditi čimbolj enoten informacijski sistem na bazi AOP. PETER ZAVODNIK

ISKRA-IEZE LJUBLJANA

Nov obrat uporov v Kostanjevici

Za zdaj še v izpraznjenih prostorih kostanjeviškega gradu

Poleg semiške tovarne kondenzatorjev je šentjernejska tovarna uporov napravila lani največji industrijski boom v združenem podjetju. Napovedi nekaterih strokovnjakov, da bo proizvodnja klasičnih elektronskih elementov že v teh letih polagoma zamrla, se namreč ni uresničila in tako ta proizvodnja še vedno le raste in pridobiva, glede na vedno večji delež elektronike, na pomembnosti.

Šentjernejski Upori so lani izdelali 325 milijonov uporov in 38 milijonov potenciometrov. Prvih so izvozili 80 %, drugih kar 96 %. Ta sijajen uspeh je še bolj pomemben, če upoštevamo, da so prodali elemente le v zahodne države s konvertibilnimi valutami in le majhen del v Vzhodno Nemčijo.

Vendar tovarna pri ekspanziji elementov ne miruje, ker sodi, da je treba izkoristiti konjunkturo. Že lani so sklenili, da bodo povečali proizvodnjo uporov na 500 milijonov kosov in v ta namen dogradili potrebne delovne prostore. Nova proizvodna hala bo že v kratkem nared in tudi oprema je že zagotovljena.

Oči tovarne pa so usmerjene še bolj naprej, v prihodnost. Upori so se že lani lotili novega programa in sicer industrijske elektronike. To je nova panoga, ki že izpodkopava temelje klasične proizvodnje in vse kaže, da bo v prihodnje dominirala v industriji.

Prvi izdelek tega novega programa je svetlobni regulator, ki smó ga že lani videvali na raznih sejnih, pa tudi ponekod že v trgovinah. Izdelek je zelo pomemben, saj deluje kot običaj-

no stikalo in hkrati z njim lahko poljubno naravnamo svetilnost oz. napekost za določeno maksimalno obtežbo od vrednosti skoraj nič do 220 voltov.

Ker je to montažna proizvodnja, ki ni neposredno vezana na proizvodnjo elementov, so jo preselili v Kostanjevico. Organizirali so jo v kostanjeviškem gradu v izpraznjenih prostorih novomeškega Laboda. Prednost za to premostitev je dvojna: začasno so pridobili nove prostore in delavkam iz Kostanjevice se ne bo treba več voziti v Šentjernejo.

V novem obratu v Kostanjevici kot prva teče montaža svetlobnih regulatorjev, ki se bodo dobro uveljavili na trgu

Sklepi I. zasedanja skupščine ZP Iskra

Skupščina ZP ISKRA izvoli delovno predsedstvo zasedanja v naslednji sestavi:

1. Humbert Slejko predsednik
2. Ludvik Krajec član
3. Draga Breznik član.

Skupščina ZP ugotavlja, da so bili v vseh temeljnih organizacijah združenega dela ZP ISKRE izvoljeni delegati oz. delegacije za skupščino ZP ISKRE.

Nadalje skupščina ugotavlja na osnovi predloženih pooblastil, da zasedanju skupščine prisostvujejo delegacije oz. delegati iz vseh temeljnih organizacij združenega dela ZP ISKRA in je tako podana sklepčnost zasedanja skupščine.

Skupščina ZP soglasno sklene, da se volitve in imenovanja predvidena z dnevnim redom današnjega zasedanja, opravijo z javnim glasovanjem.

Na predlog sindikalne organizacije ZP ISKRE, ki ga je obrazložil predsednik Jože Čebela, je skupščina ZP soglasno izvolila za predsednika skupščine ZP ISKRA Vladimira Logarja, za namestnika predsednika skupščine Petra Kavčiča in za sekretarja Bogdana Mohorja.

Skupščina ZP sprejema poslovnik o delu organov upravljanja združenega podjetja ISKRA z naslednjimi spremembami:

V členu 5 se namesto besedila: „in delovne skupnosti strokovnih služb“ napiše: „in delovne skupnosti skupnih služb ZP ISKRA“.

Člen 6 je treba spremeniti tako, da je šteti za delegata temeljne organizacije združenega dela le tistega delega-

ta, ki ima pooblastilo svoje delegacije, ki jo zastopa na zasedanju.

Člen 7, peta alineja naj se glasi: „— da so redno in pravočasno obveščeni o vseh vprašanih in zadevah, ki bodo obravnavane na zasedanjih.“

Člen 9, v drugem odstavku se na koncu doda besedilo „... v imenu družbeno-političnih organizacij“.

V členu 10 se doda še alineja: „— tajništvo organov upravljanja delovnih organizacij oz. sekretariati delovnih organizacij“.

Doda se novi odstavek: „Gradivo za zasedanja skupščine ZP Iskra se dostavlja za delegate v tajništva organov upravljanja oz. sekretarjem delovnih organizacij.“

Člen 26: Zadnji odstavek naj se spremeni tako, da je razvidno, kateri delegati so glasovali za, proti oz. so se glasovanja vzdržali. Rezultat glasovanja naj se zapisniško ugotavlja.

Člen 52, prvi odstavek naj se glasi: „Ta poslovnik je sprejela skupščina združenega podjetja na svojem prvem zasedanju dne 27.2.1974 in prične veljati z dnem sprejetja.“

Skupščina ZP se strinja s predlogom, da je sprejeti poslovnik o delu organov upravljanja ZP začasen akt, ki ga je potrebno spreminjati in dopolnjevati skladno s spremembami samoupravnega sporazuma in tekočo prakso.

Skupščina ZP naroča skupnim službam ZP, da do naslednjega zasedanja pripravijo predlog načina ugotavljanja izidov glasovanja.

Na predlog sindikalne organizacije ZP, kateri upošteva panožni princip, je skupščina ZP soglasno izvolila naslednje kolegijske izvršilne organe skupščine ZP ISKRA:

elektroaparati
Raziskovalni inštitut
CAOP
Banka Iskre

ODBOR ZA KADROVSKO-SOCIALNE ZADEVE

avtoelektrika
Iskra Commerce
telekomunikacije
zabavna elektronika in elementi
kovinsko predelovalna ind.
avtomatika
merilno regulacijska tehnika
elektroaparati
Raziskovalni inštitut
CAOP
Banka Iskre

ODBOR ZA SAMOUPRAVNI NADZOR

avtoelektrika
elektroaparati
telekomunikacije
zabavna elektronika in elementi
kovinsko predelovalna ind.
avtomatika
merilno regulacijska tehnika
Iskra Commerce
Raziskovalni inštitut
CAOP
Banka Iskre

ODBOR ZA SPLOŠNI LJUDSKI ODPOR

Raziskovalni inštitut
avtomatika
telekomunikacije
zabavna elektronika in elementi
kovinsko predelovalna ind.
avtoelektrika
merilno regulacijska tehnika
elektroaparati
Iskra Commerce
CAOP
Banka Iskra

Člani odborov iz Banke Iskre bodo po ustanovitvi Banke Iskre naknadno imenovani.

Na osnovi členov 133 in 134 Samoupravnega sporazuma o združenju v sestavljeni organizaciji združenega dela — Zdrženo podjetje Iskra sprejema skupščina na znanje poročilo o sestavi predsedstva skupščine ZP, ki ga sestavljajo:

1. Logar Vladimir, predsednik skupščine ZP ISKRA
2. Kavčič Peter, namestnik predsednika skupščine ZP ISKRA
3. Somrak Franc, predsednik odbora za razvojno in programsko politiko
4. Vrhovec Andrej, predsednik odbora za gospodarsko-financijske zadeve
5. Vugrinec Jože, predsednik odbora za inovacijsko dejavnost
6. Fajmut Franc, predsednik odbora za marketing in informatiko
7. Panza Franjo, predsednik odbora za organizacijske zadeve
8. Kokelj Živko-Ernest, predsednik odbora za kadrovske in socialne zadeve
9. Deržaj Boris, predsednik odbora za splošni ljudski odpor
10. Tribušon Božo, predsednik odbora za samoupravni nadzor
11. Vrabec Marjan, sekretar konference ZK ZP Iskra
12. Čebela Jože, predsednik sindikalne organizacije ZP Iskra
13. Križnar Franc, predsednik aktiva ZB ZP Iskra
14. Pavlica Miloš, predsednik koordinacijske konference Zveze mladine ZP Iskra.

Na osnovi členov 156 in 178 Samoupravnega sporazuma o združenju v sestavljeni organizaciji združenega dela — Zdrženo podjetje Iskra sprejema skupščina na znanje poročilo o sestavi kolegijskega poslovnega organa ZP Iskra, ki ga sestavljajo:

Jože Hujs, v.d. generalnega direktorja ZP Iskra in glavni direktor Elektromehanike Kranj

Vladimir Klavs, glavni direktor IEZE, Ljubljana

Miro Jančigaj, glavni direktor EMO, Celje

Franc Fefer, direktor Anten, Vrhnika

Ivo Klešnik, direktor Aparatov, Ljubljana

Jože Eržen, direktor Avtoelektrike, Nova Gorica

Milan Slemnik, direktor Baterij Zmaj, Ljubljana

Lojze Žumer, direktor Elektromotorjev, Železniki

Radovan Vrabl, direktor Gospodinskih aparatov, Škofja Loka

Marjan Luxa, direktor Industrijske opreme, Lesce

Ludvik Kuhar, direktor Instrumentov, Otoče

Franc Košir, direktor Kondenzatorjev, Semič

Franc Dobnikar, direktor Naprav, Ljubljana

Zdravko Tekavec, direktor Orodjarne, Ljubljana

Janko Pucelj, direktor Polprevodnikov, Trbovlje

Stanislav Pavlin, direktor Sprejemnikov, Sežana

Marjan Henigman, direktor Usmernikov, Novo mesto

Hafner Peter
Franc Alojz
Stare Stane

Anton Stipanič, glavni direktor Iskra Commerce, Ljubljana
Erik Vrenko, glavni direktor Raziskovalnega inštituta, Ljubljana
Ilija Medič, v.d. direktorja Banke Iskre.

Na predlog sindikalne organizacije ZP, ki ga je obrazložil predsednik Jože Čebela, je skupščina ZP soglasno izvolila za v.d. generalnega direktorja ZP Iskra Jožeta Hujsa, glavnega direktorja Iskre — Industrije za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko, Kranj.

Skupščina ZP ISKRA imenuje vršilce dolžnosti individualnih poslovnih organov ZP Iskra, in sicer: Štefan Dolhar, v.d. direktorja področja za programsko-razvojno politiko, Milan Železnik, v.d. direktorja področja za kvaliteto in zanesljivost, Edi Delopst, v.d. direktorja področja za ekonomiko in finance, Igor Slavec v.d. direktorja področja za organizacijo in področja za kadrovske zadeve, Bogdan Mohor, v.d. sekretarja ZP ISKRA, Boštjan Barborič, v.d. direktorja dejavnosti za stike z javnostjo in usmerjanje institucionalne propagande, Janez Silc, v.d. direktorja za rekreacijo in gostinsko dejavnost, Ilija Medič, v.d. direktorja Banke Iskre.

Skupščina ZP ISKRA se strinja s predlogom sindikalne organizacije ZP, da se v mesecu marcu oz. aprilu organizira dvodnevni seminar za vse delegacije temeljnih organizacij združenega dela ZP ISKRA. K sodelovanju bodo povabljeni tudi nekateri republiški predstavniki in odgovorne strokovne osebe ZP ISKRA.

Na osnovi člena 75 Samoupravnega sporazuma o združenju v sestavljeni organizaciji združenega dela — Zdrženo podjetje Iskra z dne 26.12. 1973 skupščina ZP naroča organizacijam združenega dela, ki so v sestavi združenega podjetja, da zemljiško knjižno stanje zemljišč, s katerimi upravljajo, uskladijo z dejanskim stanjem.

V primerih, kjer je v zemljiških knjigah vpisana pravica uporabe zemljišč družbene lastnine na podjetje Iskra Kranj, s temi nepremičninami pa upravljajo organizacije združenega dela v sestavi Zdrženega podjetja Iskra, združeno podjetje izrecno dovoljuje, da se na teh zemljiščih izbrise pravica uporabe podjetja ISKRA Kranj in vpiše na firmo organizacije združenega dela v sestavi ZP ISKRA Kranj, ki s temi zemljišči upravlja.

Skupščina pooblašča v.d. generalnega direktorja Jožeta Hujsa, da za vsak konkreten primer iz prejšnjega odstavka izda in podpiše dovoljenje o prenosu pravice uporabe s konkretnimi zemljiškooknjižnimi podatki in navedbo organizacije združenega dela, na katero naj se pravica uporabe knjiži.

Skupščina ZP sprejema temeljne vsebinske zasnove časopisa Iskra, kot so bile objavljene v 5. številki glasila ter akt o ureditvi odnosov med izdajateljem in časopisom Iskra, objavljen v 6. številki glasila, z naslednjimi spremembami:

Glavni urednik — spremeni se celotno besedilo:

- organizira in vodi delo UO ter skrbi za izvrševanje politike izdajatelja in časopisnega sveta
- programira vsebino posameznih izdaj glasila
- določa in razporeja zadolžitve članov UO in novinarjev glasila
- vzdržuje stike z DPO ZP
- poroča o delu UO časopisnemu svetu in izdajatelju
- izdelava predlog proračuna glasila in odgovarja za gospodarsko poslovanje glasila.

Odgovorni urednik — spremeni se prva alineja:

— nadomešča glavnega urednika, kadar je ta odsoten.

Odpravi se četrta alineja 13. točke akta o ureditvi odnosov med izdajateljem in časopisom Iskra.

ODBOR ZA RAZVOJNO IN PROGRAMSKO POLITIKO

zabavna elektronika in elementi
merilno regulacijska tehnika
telekomunikacije
kovinsko predelovalna ind.
avtoelektrika
avtomatika
elektroaparati
Iskra Commerce
Raziskovalni inštitut
Banka Iskre
preds.odbora za gosp.fin.zadeve
preds.odbora za inovac.dejavnost
preds.odbora za marketing in informatiko
preds.odbora za org.zadeve
preds.odbora za kadr.soc.zadeve

Somrak Franc, predsednik
Levovnik Franc, nam. predsednika
Šteter Tihomir
Pešec Miloš
Mermolja Pavel
Adamič Danilo
Preskar Stane
Stegnar Miro
Leskovšek Matjaž
Vrhovec Andrej
Vugrinec Jože
Fajmut Franc
Panza Franjo
Kokelj Živko-Ernest.

ODBOR ZA GOSPODARSKO-FINANČNE ZADEVE

Iskra Commerce
zabavna elektronika in elementi
zabavna elektronika in elementi
telekomunikacije
kovinsko predelovalna ind.
avtoelektrika
avtomatika
merilno regulacijska tehnika
elektroaparati
Raziskovalni inštitut
Banka Iskre

Vrhovec Andrej, predsednik
Jazbec Ivica, nam.pred.
Kozak Hilda
Košak Marija
Mihelin Angelca
Melihel Jože
Romih Stane
Stritih Lado
Demšar Pavla
Cvelbar Vida

ODBOR ZA INOVACIJSKO DEJAVNOST

Raziskovalni inštitut
merilno regulacijska tehnika
telekomunikacije
telekomunikacije
zabavna elektronika in elementi
kovinsko predelovalna ind.
avtoelektrika
avtomatika
elektroaparati
Iskra Commerce
Raziskovalni inštitut

Vugrinec Jože, predsednik
Bernard Marjan, nam.preds.
Erčulj Janez
Žontar Primož
Metelko Ivan
Kragelj Dušan
Štefančič Drago
Kolman Rudi
Kuhar Janez
Abramovič Živojin
Kobe Marjanca.

ODBOR ZA MARKETING IN INFORMATIKO

telekomunikacije
zabavna elektronika in elementi
kovinsko predelovalna ind.
avtoelektrika
avtomatika
merilno regulacijska tehnika
merilno regulacijska tehnika
elektroaparati
Iskra Commerce
Iskra Commerce
Raziskovalni inštitut
CAOP

Fajmut Franc, predsednik
Penko Silvo, nam.preds.
Kač Janko
Kralj Karlo
Korošec Anton
Lavrič Anton
Lavrič Franc
Jelenc Janko
Tomšič Bogdan
Kranjc Ludvik
Jagodič Marko
Pavlin Maks.

ODBOR ZA ORGANIZACIJSKE ZADEVE

kovinsko predelovalna ind.
Iskra Commerce
telekomunikacije
Zabavna elektronika in elementi
avtoelektrika
avtomatika
merilno regulacijska tehnika

Panza Franjo, predsednik
Hočevnar Majda, nam.preds.
Treven Marjan
Tomc Anton
Birska Alojz
Tominc Blaž
Mohorič Leon

ISKRA
Tovarna električnih aparatov,
Ljubljana, Savska c. 3

razpisuje

prosta vodilna delovna mesta:

1. VODJA FINANČNEGA SEKTORJA
2. VODJA SPLOŠNEGA SEKTORJA
3. VODJA SEKTORJA KVALITETE

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da imajo visoko ali višješolsko izobrazbo ustreznega poklica ali smeri z najmanj 5 letnimi delovnimi izkušnjami v stroki ali srednje šolsko izobrazbo z najmanj 10-letnimi delovnimi izkušnjami v stroki
 - da so usposobljeni za organizirano vodenje organizacijske enote, ki jo vodilno delovno mesto zajema
 - da obvladajo vsaj enega od svetovnih jezikov
 - da imajo družbeno-politične in moralno-etične kvalitete.
- Ponudbe z opisom dosežanj dela in dokazili o doseženi stopnji strokovne izobrazbe naj kandidati pošljejo v 15 dneh od dneva razpisa na gornji naslov z oznako „razpisno delovno mesto“.
- O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni v roku 8 dni po sprejemu sklepa o izbiri kandidata.

Dvanajsti veleslalom Elektromehanike

V soboto 2. marca je bil na Soriški planini letošnji, že 12. veleslalom kranjske Elektromehanike. Kljub neugodnim vremenskim pogojem (15 cm novega snega), je bila udeležba tekmovalcev zelo dobra. Prva mesta so spet dosegle tekmovalke in tekmovalci, ki že vrsto let dosegajo na teh tekmovanjih najboljše rezultate.

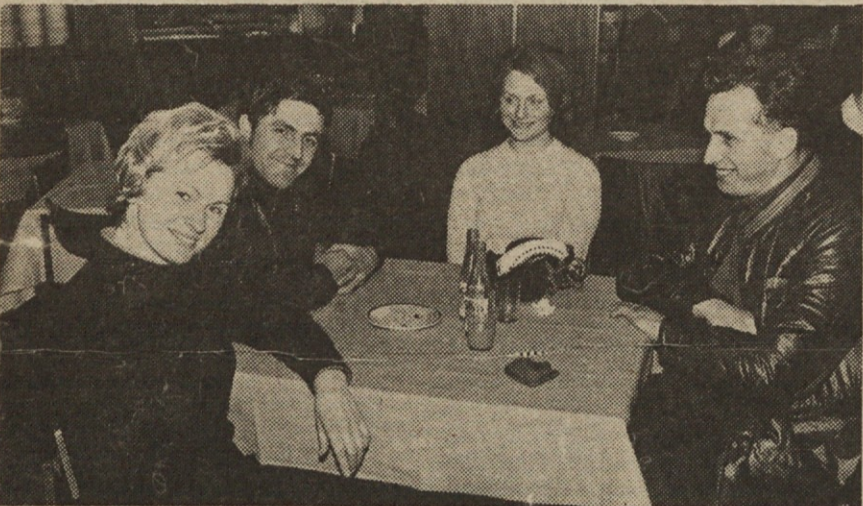
To pot Soriška planina, ki je s svojim mirom v soncu sicer tako čudovita, smučarjem Elektromehanike ni bila naklonjena. Sneg, ki smo ga prej smučarji tako vneto pričakovali je čez noč, neposredno pred tekmovanjem, povzročil organizatorjem obilo skrbi, nekaterim pa celo vzel pogum, da bi se v takih pogojih udeležili tekmovanja. Skupno je štartalo 120 tekmovalcev, uvrstilo pa se jih je 90. Prvič so se tega tekmovanja uspešno udeležili tudi predstavniki TOZD „Vega“ iz Ljubljane.

Proga je imela 24 vratic in je bila dolga 700 m. Dobro jo je trasiral dolgoletni alpski smučar in sedaj glavni trener SK Triglav – Tomaž Jamnik. Na njej so tekmovali moški I., II., in III. razreda, na 100 m krajši progi pa so tekmovalce ženske in moški IV. razreda. Zaradi novozapadlega snega

lepo izpeljano progo, seveda pa se je nekaterim, ki jih je v sredi „basalo“, v tem delu le zdela prehuda.

Kljub dokaj neugodnim vremenskim razmeram, med tekmo je še vedno snežilo, je vse minilo brez nezgod, ob rahlem razočaranju seveda vseh tistih, ki jim sreča ni bila naklonjena. Toda to se dogaja na vsakem tekmovanju, zato je tudi vsaka taka prireditev mikavna za vse tiste, ki jim je smučarski šport resnično pri srcu.

Zaključek prireditve je bil v restavraciji „Alpes“ v Železnikih. Razdelitev nagrad najboljšim in nato žrebne nagrade je minilo v prijetnem vzdušju, ki se pojavi vselej takrat, ko prevlada spoznanje, da ljudi ne družijo samo delo, temveč vse tisto, kar doprinaša k pristnejšim odnosom med ljudmi. Zimskošportna tekmovanja k temu prav gotovo prispevajo svoj delež.

Marija Oman (v sredi) je zanesljivo zmagala v I. ženskem razredu

je startalo kar 8 predvozačev, sinov Iskrašev. Z veseljem naj zapišem, da bomo o večini izmed njih lahko zapisali še marsikaj, saj so Gregor Benedik, Andrej Bajželj, Andrej Jaklič in drugi s svojo drzno vožnjo navdušili vse.

Zaradi prometnih ovir, ki jih je povzročil nov sneg, se je tekmovanje začelo z enournu zamudo. Glasno je bila izražena ugotovitev, da smo vsi tu predvsem zaradi tradicije in sodelovanja. Toda, ko je človek opazoval posamezne napete obraze je spoznal, da bo šlo tudi danes zares, za stotinke sekunde. Traserju proge, Tomažu Jamniku so mnogi dali priznanje za

TEHNIČNI REZULTATI

Ženske – I. razred: 1. Marija Oman (TEA) 49,38; 2. Marija Rozman (ATC) 50,61; 3. Lidija Vovk (ATC) 51,32; 4. Darinka Bohinc (Mehanizmi) 57,90; 5. Helena Šavs (ATC) 1:02,23; 6. Metka Jeler (TEA); **ženske – II. razred:** 1. Relja Prelovšek (Tehn. podr.) 40,36; 2. Anica Finžgar (Mehanizmi) 45,51; 3. Majda Bertonec (Števci) 50,55; 4. Antonija Perko 1:01,89; 5. Marta Tabar 1:12,73; 6. Metka Šparovec (vse TEA); 7. Mira Krampelj (Inv. podr.); **moški – I. razred:** 1. Stanko Sova (Orodjarna)

53,20; 2. Milan Nadižar (ATC) 53,57; 3. Jože Jurjevčič (Vzdrževanje) 54,33; 4. Bojan Plešec (Podr. kval.) 58,15; 5. Ivan Parte (ATC) 59,04; 6. Ivan Zaplotnik (TEA); 7. Alojz Praprotnik (Orodjarna); 8. Janez Ločniškar (Investicije); 9. Marjan Kramar (Stikala); 10. Marjan Čarman (Tehn. podr.); 11. Bojan Božič (Tehn. podr.); 12. Tomaž Šturm (Tehn. podr.); 13. Drago Terlikar (Mehanizmi); 14. Vili Pretnar (ERO); 15. Franci Zor (Tehn. ods.); 16. Tone Nikoleti (Vzdrževanje); **moški – II. razred:** 1. Jože Predanič (Vega) 54,88; 2. Peter Starc (Kadr. podr.) 55,64; 3. Marjan Drinovc (ATC) 58,25; 4. Franc Peternej (Plan. nabava) 1:01,43; 5. Rudi Sušnik (TEA) 1:02,35; 6. Roman Pikec (Števci); 7. Lado Ahačič (TEA); 8. Milan Čelik (TEA); 9. Ivan Kejžar (SPD); 10. Boris Leber (TEA); 11. Lovro Dagarin (SPD); 12. Franc Stare (ATC); 13. Emil Sekne (Orodjarna); 14. Janez Brilly (Kadr. podr.); 15. Alojz Tomše (ATC); 16. Jure Mohorič (Števci); 17. Andrej Nunar (ATC); 18. Rafko Žgajnar (ATC); 19. Mitja Krampelj (Vzdrže. naprav); 20. Jože Meglič (ERO); 21. Janez Štivec (ERO); 22. Dušan Pirjevec (ERO); **moški – III. razred:** 1. Tomaž Jamnik (Stikala) 53,54; 2. Brane Jaklič (Sti-

V zavetju Litostrojske kočice na Soriški planini pred tekmo

kala) 54,35; 3. Rudi Benedik (tehn. podr.) 1:00,98; 4. Damjan Hafner (Mehanizmi) 1:01,89; 5. Stane Pogačnik (Mer. naprave) 1:02,73; 6. Milan Koblar (Orodjarna); 7. Tone Rozman (ATC); 8. Oton Govekar (Orodjarna); 9. Marjan Drmot (ATC); 10. Jože Pintar (ERO); 11. Jože Šparovec (Orodjarna); 12. Franc Košnik (Orodjarna); 13. Štefko Vidic (Mer. naprave); 14. Franc Bajželj (ATC); 15. Franc

Brezar (Orodjarna); 16. Peter Križaj (TEA); 17. Franc Snedic (TEA); 18. Ivan Klemenčič (TEA); 19. Jože Mali (TEA); 20. Ivan Štefe (TEA); 21. Jože Frantar (Orodjarna); 22. Franc Krajnik (ATC); **moški – IV. razred:** 1. Franc Mokorel (ATC) 42,93; 2. Vinko Šarabon (ATC) 46,35; 3. Ivo Bevc (Vzdrževanje) 47,16; 4. Avgust Smole (ATC) 48,82; 5. Vinko Majcen (Števci) 1:03,02.

DOPISUJTE V ISKRO

Naslov uredništva: Kranj, Savska loka 4
Telefon 064-22-221, interno 23-33

IZDATNE ZMAGE

Še bolj uspešno kot prejšnje kolo, se je za tri naše šahovske ekipe, končalo IV. kolo letošnjega ekipnega sindikalnega šahovskega prvenstva Ljubljane, kar daje upati, da se bodo, ob nadaljnjih uspehih, naši šahisti v 3., 4. in 5. b ligi letos dobro uvrstili.

V četrtem kolu je ekipa Iskra I igrala z ekipo Gradis in zabeležila visoko zmago 5:1. Zmagali so naslednji šahisti Iskre: Pavle Sešek, Dane Černe, Andrej Živojin, Vito Soukal, Janez Kumše, izgubil pa je Milovan Rulič.

Druga ekipa Iskre je imela za nasprotnika ekipo Pionir II in jo premagala z rezultatom 4 in pol:1 in pol (1). V tej ekipi so bili zmagovalci: Anton Jerina, Matjaž Pertot, Marjan Mrak in Stane Furlan, remiziral je Janez Grčar, šesta partija pa je bila prekinjena.

Tudi ekipa Iskra III je zabeležila visoko zmago 5:1 v dvoboju z ekipo Gramex. Tu so zmagali: Jože Špende, Stane Cimerman, Marjan Kovač, Franc Močnik in Lucijan Zdravec, izgubil pa je Lado Dekleva. – ko –

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se vsem sodelavkam in sodelavcem, vodstvenemu osebju TOZD „Števci“ ter sindikalni organizaciji v Elektromehaniki Kranj prisrčno zahvaljujem za izkazano pozornost ter lepa darila. Obenem želim vsemu kolektivu še obilo uspehov pri nadaljnjem delu.

Marija Benedičič

ZAHVALA

Ob smrti moje mame

MARIJE PETAC

se iskreno zahvaljujem sindikalni organizaciji v Iskrini tovarni na Pržanu ter sodelavcem v osnovnih delavnicah za izrečeno sožalje, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti.

Hčerka Meri Porenta s sinom Cvetkom

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko – Urejuje uredniški odbor – Glavni urednik: Igor Slavec, odgovorni urednik: Janez Šilc – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 2333 – Tisk: združeno podjetje LJUDSKA PRAVICA – LJUBLJANSKI DNEVNIK, Ljubljana

XII. zimsko-športne igre Iskre na Soriški planini

FOTOKRONIKA

Letošnje XII. zimsko-športne igre Iskre so za nami. Dolgo bodo ostale v spominu, ker jim je sončna in bogato zasnežena Soriška planina dala čudovito gostoljubje, ker so bile dobro organizirane in lepo uspele, ker so minile brez, sicer že kar tradicionalnih prerekanj. V spomin se bodo morda vtisnile še bolj zaradi tega, ker je bila letošnja zima tako muhasta, da je

bilo mnogo takšnih tekmovanj celo nemogoče izpeljati, ali pa so jih izvedli ob nemogočih vremenskih in snežnih razmerah. Vsekakor pa je vsakoletno srečanje naših smučark in smučarjev postalo tradicionalna prireditev, ki prav gotovo prispeva k nadaljnjemu medsebojnemu spoznavanju in utrjevanju medsebojnih vezi, tako koristnih pri doseganju velikih ciljev združene Iskre.

K slikam od zgoraj navzdol: za pridobitev nagrade ni bila potrebna samo solidna vožnja v veleslalomu, pač pa dobršna mera sreče, ki jo je to pot delila Barbara Pikon iz Otoč; tiskarski škrat nam jo je zadnjič zagodel, ko je pod sliko Jožeta Šparovca iz Elektromehanike (štartna številka 88) napisal, da je na njej Jože Benedičič iz Elektromotorjev. Ta greh danes popravljamo z objavo slike Jožeta Benedičiča med vožnjo; tako je premagoval ovire na progi Andrej Feguš iz Aparatov.

Smučarski tečaj na Voglu

Tako kot prejšnja leta, naj bi tudi v letošnji zimi v Gozd Martuljku, organizirali dva smučarska tečaja in sicer prvega v času zimskih počitnic, drugega pa od 2. – 9. februarja. Zaradi pomanjkanja snega, je prvi tečaj v celoti odpadel, namesto drugega pa je Počitniška skupnost Iskre organizirala tečaj na Voglu, v času med 17. in 22. februarjem.

Petdnevni začetniški tečaj na Voglu je vodil Janez Bratina iz IEZE, ki si je prizadeval svojim desetim tečajnikom posredovati čimveč osnovnega znanja smučarskih veščin. V dobršni meri mu je to tudi uspelo, vendar pa je jasno, da v petih dneh le ni mogoče pridobiti toliko, da bi udeležencem ostalo „v nogah“ do prihodnje smučarske sezone, zlasti še, ker tudi vremenske razmere niso bile vse dni takšne, da bi za smučanje in vadbo lahko temeljito izkoristili ves

razpoložljivi čas.

Iz razgovora z udeleženci tega smučarskega tečaja, kateremu bodo do konca sezone sledili še drugi, če bo zanje le dovolj zanimanja med tistimi, ki so se letos namenili začeti s tem lepim zimskim športom, je bilo razbrati, da so tečajniki zadovoljni s pridobljenim znanjem. Seveda bi morali zdaj izrabiti vsakršno možnost in z nadaljnjo vadbo in smučanjem pridobljeno znanje še utrditi. To, da so stanovali v hotelu Pod Voglom in se z gondolsko žičnico nato vozili na Vogel, jih ni motilo. Nekaj pripomb so imeli le k hrani in postrežbi popoldne v hotelu na vrhu.

V glavnem petdnevni smučarski tečaj pod vodstvom Janeza Bratine je dobro uspel in naj bo vzpodbuda še drugim, ki bi se radi naučili smučanja. Če jih bo dovolj, jih bo Počitniška skupnost Iskre še organizirala.

Udeleženci prvega letošnjega smučarskega tečaja na Voglu, ki ga je vodil Janez Bratina iz IEZE (prvi z desne), razen dveh Trboveljčank, ki sta v času fotografiranja, po končanem tečaju, že potovali domov.